

Četvrtak, 28. avgust 2003.

Svedok C-1175

Svedok C-1071

Svedok Ana Bičanić

Svedok Luka Šutalo

Svedok Josip Josipović

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Juče smo stali kod onih objekata koji su minirani. Takođe, pored onih događaja o kojima smo ranije govorili, izazvali veliku uznemirenost među srpskim stanovništvom, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda je bilo, koliko vidim iz vaše izjave, aktuelno pitanje kako doći do oružija. Vi objašnjavate, koliko vidim, da ste 13. maja 1991. preuzeli neko oružje.

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete pojavila se plava "Zastava 101", smanjila brzinu, neko izbacio pušku i nešto municije i odmah se odvezao dalje.

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi poznavali te ljude koji su ...

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li to vama dato?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne. To je izbačeno iz auta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je još bio tu kad se to desilo?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa bilo nas je još trojica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oružje ste uzeli vi, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada ja vidim ovde da su vas zbog toga uhapsili. Kako je došlo do vašeg hapšenja?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa kad sam uzeo oružje, na odlasku do kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda ste bili u zatvoru u Osijeku, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to redovni zatvor? Je li to istražni zatvor?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Istražni zatvor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ste dugo bili u zatvoru?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Tri mjeseca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je suđeno?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste pušteni?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Razmjena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je vas tada razmijenjeno? Koliko je vas bilo u tom zatvoru tada?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne znam koliko je bilo, ali pun autobus je razmijenjen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi imate samo saznanje o onom šta se dešavalo sa tom grupom sa kojom ste vi razmijenjeni?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, kako su, sobzirom da je to redovni istražni zatvor u Osijeku, kako su s vama tamo postupali?
SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa sa mnom su postupali korektno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, nije bilo nikakvih grubosti?
SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Nije bilo grubosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko vas je saslušavao?
SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Istražni sudija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vidite, vi kažete na trećoj strani vaše izjave u ovom prenetom pasusu na samom početku: "U osiječkom zatvoru prema meni su veoma grubo postupali, prilikom saslušanja su me više puta teško pretukli. Isto to se događalo i sa ostalim srpskim zatočenicima koji su se tamo sa mnom nalazili".
SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Tu je došlo do izmjene izjave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, tu ste naknadno izmijenili izjavu?
SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da, jer nije bilo dobro uvedeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li i ovo nije bilo dobro što se kaže u pasusu: "Nakon što sam se vratio kući, neko vreme sam bio u tako lošem stanju da nisam mogao izlaziti"?
SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to bilo tako ili je i to neka greška?
SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne, ne, bilo je tako, samo u psihičkom stanju, nisam bio raspoložen za izlaz. U fizičkom je sve bilo u redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda ste pokušavali da pronađete svoju porodicu koja je živela u Vukovaru, čuli ste da ih je JNA evakuisala iz Vukovara i pronašli ih tokom druge polovine avgusta, je li tako?
SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi govorite o tome da su ovo, ne znam da li je taj izraz, pošto ga prvi put vidim u vašoj izjavi, kažete "takozvana svemirska policija hapsila nesrpske stanovnike". O kakvoj se to policiji radi?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: To je samostalna neka policija, samozvana policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je znači bila neka parapolicijska grupacija?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je sačinjavao tu parapolicijsku grupaciju?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa bilo je njih trojica ili četvorica maksimalno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu oni imali neke uniforme?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Maskirne uniforme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I hapsili nesrpske stanovnike?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste poznavali vi te ljude?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu to bili ljudi iz Dalja?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači vaši meštani?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko shvatam, oni niti su bili pripadnici niti JNA niti bilo kakve formacije?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moglo bi se reći da je to bila neka samozvana policija?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Samozvana policija, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi posle govorite o izvesnoj osobi koja se zove Stričević, koji je bio šef policije u Dalju. Je li on bio, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: On je bio šef te "svemirske policije".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je bio šef te nelegalne policije?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada mi recite, pošto ste bili svega mesec dana u Teritorijalnoj odbrani, koji je bio razlog što ste vi napustili Teritorijalnu odbranu?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa morao sam se vratiti svome poslu kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete na trećoj strani u ovom velikom, dugom pasusu: "Trebalo mi je gorivo za automobil, ali ga nisam mogao kupiti bez potvrde o uplati izdate od strane komandanta Teritorijalne odbrane. Tražio sam od Milovanovića zvanog Pajo da mi izda tu potvrdu, ali je on odbio. To me je uzrujalo, pa sam odlučio napustiti TO".

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste napustili TO zato što ovaj zvani Pajo, komandant, nije hteo da vam izda potvrdu za gorivo, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: I radi toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada mi recite nešto detaljnije o ovome šta govorite o ovoj osobi iz Vukovara koja je dovedena u policiju u Dalju koja je u to doba, prema ovome šta piše u vašoj izjavi, koristila "zgradu stare zadruge", kako kažete. To je valjda poljoprivredno dobro neko, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko sam shvatio iz vaše izjave, pročitacu vam na strani 4, treći pasus: "Čuo sam da jedna grupa ljudi dovedena u miliciju u Dalju, koja je u to doba koristila zgradu stare zadruge kao svoju stanicu, ali ja osobno nisam vidio te ljude". Je li to tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi te ljude niste videli, vi ste čuli od nekoga da su ti ljudi dovedeni u zgradu stare zadruge?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda govorite, ja imam utisak da su to neke dve odvojene stvari, onda govorite da ste nastojali da pomognete

nekim ljudima, odnosno da izvučete iz zatvora neke ljude koji su bili tu zadržani, je li to bilo, znači, neko drugo mesto i neki drugi zatvor?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Drugo mjesto, drugi zatvor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O kakvom se tu zatvoru radi?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: To je zatvor u samoj Mjesnoj zajednici u štabu TO i bio je još jedan zatvor u Crvenom krstu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tamo ste išli i nekolicinu ljudi uspeli da oslobodite, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad ste rekli da je to bio zatvor TO, dakle koji su organizovali meštani, kako smo utvrdili na početku vašeg svedočenja, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: JNA sa tim nije imala nikave veze?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Sa tim nije imala nikakve veze.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I dalje pominjete prvo ubistvo u Dalju. Kada je jedan od zatvorenika koji je tamo bio zatočen, saslušan, kako vi kažete "skočio kroz prozor" i ubio ga je onda stražar Teritorijalne odbrane.

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi to videli?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je bio taj stražar?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: To je jedan stariji čovjek zvani Babura, nadimak mu je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je takođe vaš poznanik, meštanin, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada mi recite nešto o ovoj grupi ubijenih ljudi o kojoj ste govorili da je bila na nekoj padini između Dalja, negde u blizini Lovasa. Je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da, na farmi "Lovas".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na farmi "Lovas". Da li išta vi znate o tome kako su ti ljudi ubijeni?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Jedino koliko sam ja tamo čuo kad sam došao, da su navodno doveženi autobusom i da su to počinili iz Borova Sela, tamo, ljudi iz Borova Sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hteo bih da ako možete, to malo bliže objasnite, jer ja vidim na šestoj strani vaše izjave da vam je taj komandant, čovek koji je sa vama tamo bio, rekao da su ih ubili "savuljaši"? Šta znači taj izraz "savuljaši"?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa to je jedna ulica do Borova Sela, to spada sve pod Borovo Selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, bila je neka grupa koja je iz neke ulice iz Borova Sela, koja se zvala po toj ulici?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I on vam je objasnio da su oni ubili te ljude?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li vam on objasnio i da su oni dovedeni tu pa streljani, je li on imao neke preciznije podatke o tome?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Rekao mi je samo da su doveženi nekim autobusom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li bilo sumnje da su oni svi tu ubijeni, ni odakle nisu doneti?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa po samim leševima, ja mislim da su baš tu ubijeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E sad mi recite u vezi sa ovim stanovnicima koji su dovedeni iz Vukovara, šta se u stvari sa njima dogodilo,

pošto u glavnom ispitivanju sam čuo da ste opisali da je doveden tu veliki broj stanovnika iz Vukovara? Šta je to veliki broj?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa recimo u Crveni krst je doveženo negde oko tri kamiona, znači negde oko jedno 60, 70 ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda kažete da su žene prevežene u Srbiju?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta se sa njima dogodilo?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Samo su im popisali imena i prevezli za Srbiju. Tu su proveli tu noć samo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko ih je to prevezao tamo?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Autobus.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem da su prevoznim sredstvom, ali moje pitanje se ne odnosi na prevozni sredstvo, nego ...

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: TO.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: TO ih je znači prevezla i pustila u Srbiju?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je muškaraca onda zatvoreno?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa u Crvenom krstu su samo bile žene i djeca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koje su oni prevezli tamo i predali ih na drugu stranu, pustili?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a muškaraca?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Muškarci su bili u TO u Mjesnoj zajednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je to mesto gde ste vi išli da intervenišete da puste njih nekolicinu?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je bilo tamo muškaraca?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa tako isto, oko 50 do 60.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate šta se sa njima dogodilo? Sa tim muškarcima koji su bili u Mesnoj zajednici, dakle to je Štab TO.

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Oni su bili isto prebačeni u kino salu u Dalju, odakle su isto autobusima preveženi preko u Srbiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači da su i oni pušteni?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je neko od njih maltretiran ili ubijen ili bilo šta?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Maltretiran je, ali ne znam da li je ko ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste, dakle, samo nekolicinu tu uspeli da oslobodite, a drugi su posle koliko vremena pušteni?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa otprilike drugi, treći dan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, neko ih je saslušavao u međuvremenu, i onda su svi pušteni?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada mi recite, pošto ste u glavnom ispitivanju pitani u vezi sa saradnjom Teritorijalne odbrane, odnosno tih meštana koji su bili u Dalju, sa JNA, ja sam shvatio iz vaših objašnjenja da je JNA imala neku jedinicu u Iloku.

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pomenut je štab JNA u Iloku.

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: JNA je bio neki štab u "PP Dalju".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I pitali su vas da li je TO saradivala tu sa JNA, vi ste odgovorili da ne znate.

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je bilo pripadnika JNA u tom “PP Dalju”, šta je to, poljoprivredno preduzeće, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Poljoprivredno preduzeće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to vod, četa, neka jedinica ili šta je to bilo?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa to je bilo otprilike jedna jedinica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi samo šta su oni radili?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Oni su bili u samom tom krugu “PP Dalja” tako da tamo su im bila smještena i vozila i straža pred vratima tako da se nije moglo ulaziti unutra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Tamo nije bilo nikakvih zatvorenika, je li tako?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Navodno da je bila još jedna grupa civila isto iz Vukovara, gore u nekom hangaru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je s njima bilo? Imate li ikakva saznanja o tome?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Navodno da su odveženi u Srbiju isto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li imate saznanja o tome da je bilo ko od njih maltretiran od strane JNA?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, gospodine C-1175, hvala vam.

SUDIJA MEJ: Gospodine Tapušковиću, izvolite.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Neću ja... Nemam pitanja.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, ja imam nekoliko pitanja. Gospodine svedoče, tokom unakrsnog ispitivanja gospodin Milošević vas je pitao o naoružavanju Hrvata i u vašoj izjavi, koja je deo vašeg svedočenja, vi ste rekli da ste čuli priče da su se Hrvati naoružavali, da vi to niste lično

videli, da ste videli kamion i da ste zaključili da su te priče istinite. Moje pitanje za vas je ko je u stvari pričao te priče o naoružavanju Hrvata?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: To su pričali Srbi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste takođe slične priče videli u medijima?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević vas je tokom unakrsnog ispitivanja takođe pitao za događaje u Borovu Selu 2. maja 1991. godine. Da li ste vi tog dana bili u Borovu Selu?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi lično primetili bilo šta u vezi sa događajima u Borovom Selu 2. maja?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ništa, jedino što je narod iz Dalja krenuo prema Borovom Selu da vidi šta se dešava, tako da smo od njih čuli sve te informacije. Čak su neki i ušli u Borovo Selo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ti koji su vas obavestili o tim događajima da li su oni bili svi Srbi?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa, bilo je i Srba i Hrvata.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste takođe dobili informacije o tim događajima putem medija?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kojih medija?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa televizija, hrvatska televizija je prenosila, radio i tako.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je hrvatska televizija takođe izveštavala o ubistvu 12 hrvatskih policajaca?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste mogli da proverite izveštaje koje ste dobili bilo od ljudi ili putem medija, da proverite i utvrdite da li su istiniti?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević vam je takođe iznosio druge događaje koji su se odigrali u Borovu Selu u aprilu i maju 1991. godine. Da li ste vi lično videli bilo koji od tih događaja?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koji je bio izvor vaših informacija o tim događajima?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa svaki događaj koji se desio recimo u Borovu Selu, to se odmah u selu čulo, tako da sam sve informacije čuo od mještana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević vas je takođe pitao o tome šta se desilo sa određenim grupama ljudi koji su dovedeni iz Vukovara. Moje pitanje je šta se desilo sa tim ljudima koje ste videli da su zatvoreni u zatvoru iza Štaba Teritorijalne odbrane, da li znate šta se desilo s njima?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne znam šta se desilo sa njima i kud su odvedeni.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koliko dugo su ih tamo držali, nekoliko dana ili duže?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Nekoliko dana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste videli bilo kakvo zlostavljanje?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakvo zlostavljanje?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa tukli su ih i tako, maltretirali.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kada kažete "oni su ih tukli", na koga mislite kad kažete "oni"?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Pa ta "svemirska policija". I ova grupa iz Prigrevice što je dolazila.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takođe ste pomenuli ljude koji su bili zatvoreni ili vi ste čuli za to, u zgradi policije u Dalju. Šta se desilo sa njima, da li to znate?

SVEDOK C-1175 – ODGOVOR: Ne znam. Znam samo da je bilo jedan dan priče da su neki poubijani dole niz Dunav, na Jami.

TUŽILAC UERC RECLAF: Časni Sude, to su bila moja pitanja. Hvala.

SUDIJA MEJ: Svedoče C-1175, ovim je završeno vaše svedočenje. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite, možete da idete. Sačekajte samo da se spuste zastori.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, dok čekamo da svedok ode, želela bih da vas obavestim da je došlo do promene u spisku svedoka, zapravo do skidanja nekih svedoka sa liste, tako da svi mogu da se pripreme i da znaju šta da očekuju. Svedoka Josipovića nećemo pozvati ove nedelje, a razmotrićemo da li ćemo uopšte da ga pozovemo.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Sledeći svedok je koji?

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, sledeći svedok je C-1071.

SUDIJA MEJ: Rekli ste da jedan od svedoka možda ima problema sa čitanjem.

TUŽILAC SAKSON: Tako je.

SUDIJA MEJ: Je li to taj sledeći svedok?

TUŽILAC SAKSON: Ne, mislim da je to svedok posle ovog, naredni svedok.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC SAKSON: I dok čekamo, zamolio bih zastupnika Sekretarijata (Registry) da stavimo ovaj list na sto ispred svedoka. Na ovom listu hartije se nalazi ime svedokinje. Hvala lepo. Dok čekamo, časni Sude, svedokinja

C-1071 će govoriti o događajima koji se tiču onoga šta se vidi na strani 23 atlasa Hrvatske.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Samo jedan trenutak, oprostite, moram da se posavetujem sa zastupnikom Sekretarijata. Moramo sada da pređemo na privatnu sednicu da bismo rešili problem oko distorzije glasa.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Oprostite što sam vas izložio ovome, molim vas da sad pročitate svečanu izjavu.

SVEDOK C-1071: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: A sada molim vas sedite. Izvolite sada, gospodine Sakson (Saxon).

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Dobro jutro, gospođo. Pred vama se nalazi jedan list papira i molim vas da nam samo potvrdite da li se radi o vašem imenu, a nemojte nam ga pročitati.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Tokom ovog postupka danas obraćaću vam se pod pseudonimom C-1071.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Gospođo C-1071, da li ste vi dali izjavu jednom službeniku Tužilaštva u maju 2001. godine?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Tokom proteklih nekoliko dana da li ste vi imali priliku da pregledate ponovo tu izjavu koju ste dali 2001. godine?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Pre dva dana da li ste vi potvrdili pred službenikom Sekretarijata ovog Suda da je ta vaša izjava tačna?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, ja bih sada želeo da predložim da se izjava ove svedokinje uvrsti u dokazni materijal po Pravilu 92bis. Mi smo spremili jednu redigovanu izjavu koja može da bude objavljena javnosti i jednu neredigovanu izjavu koja će biti pod pečatom. Takođe, uz ovu izjavu se nalazi i priložena slika za pasoš, i to treba takođe da bude pod pečatom.

SUDIJA MEJ: Molim da se dodeli sledeći po redu broj za ovaj set dokumenata.

sekretar: Ovo će biti dokazni predmet 518, časni Sude.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, pri kraju bitke za Vukovar u novembru 1991. godine svedokinja C-1071, njen muž koji je bio Hrvat i njihovo dvoje dece su u pratnji vojnika JNA otišli iz podruma njihove zgrade u selo Lužac. U Lušcu srpske snage su razdvojile muškarce od žena i dece i muškarce su odveli u zgradu mesne zajednice u Lušcu. Svedokinja C-1071 je poslednji put videla svoga muža kad mu je dala cigarete pored te zgrade. Uskoro posle toga JNA je prebacila svedokinju C-1071 i njenu decu u selo Bršadin, a odatle su civilnim autobusom otputovali za Bač u Vojvodini u republici Srbiji. Svedokinja C-1071 je kasnije čula da je puno ljudi iz Vukovara odvedeno u selo Dalj. I ona je nekoliko puta putovala za Dalj da bi tražila svoga muža. Razgovarala je sa ljudima koji su se nalazili u štabu JNA u Dalju, sa ljudima u štabu Teritorijalne odbrane u Dalju, sa policijom u Dalju i sa lokalnim Crvenim krstom. Niko joj nije dao nikakvu informaciju o sudbini ili mestu gde se nalazi njen muž. Pa ipak, jedan čovek koji je živio u Dalju je rekao svedokinji C-1071 da je video njenog muža ispred zgrade Crvenog krsta u Dalju i da su njenog muža tukli. Jedna druga osoba je rekla svedokinji C-1071 da bi trebalo da prestane da traži svoga muža zato što su ga ubili. Ova osoba nije dala nikakve dodatne informacije svedokinji C-1071. Sedam do osam godina pošto je poslednji put videla svoga muža, svedokinji C-1071 jedna druga osoba je dala neke podatke o njenom mužu. Ova osoba je rekla svedokinji C-1071 da su njenog muža videli ispred bioskopske dvorane u Dalju. Neki čovek je prišao i rekao, citiram: "Treba mi ovaj". Stražar je rekao tom čoveku da je muž svedokinje C-1071, citiram "prošao kroz postupak i

da je pušten, ali taj čovek je nastavio da insistira da muž svedokinje C-1071 izađe i vratio se sa grupom muškaraca. Oni su preuzeli muža svedokinje C-1071 ispred bioskopa u Dalju i odveli ga. Kasnije su se čuli pucnji.

SUDIJA MEJ: Je li to sve šta ste imali za glavno ispitivanje?

TUŽILAC SAKSON: Da, tako je, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću. Da li imate pitanja za ovu svedokinju?

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo nekoliko. Gospođo C-1071, vi ste živeli u Vukovaru, je li tako, sve vreme?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kažete u svojoj izjavi da je od druge polovine avgusta 1991. godine situacija u Vukovaru postala vrlo opasna?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I u stvari da ste se našli usred vojne operacije?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jer su se svuda oko vas vodile borbe?.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li biste bili ljubazni da opišete tu situaciju, šta se to promenilo, kako je došlo do tih opasnih situacija? Vi ste sve vreme bili u Vukovaru i pre toga, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Kako da opišem, počele su pucnjave, barikade, jednostavno opasno za sve. Negde od 24. avgusta maltene sve je bilo blokirano, tako da nismo mogli nigdje iz Vukovara i život nam se sveo u stanovima. Moja porodica je provela sve vrijeme u podrumu, odnosno 86 dana smo ja i djeca bile u podrumu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, a kad su počeli ti sukobi u Vukovaru, uopšte to neredovno stanje, tenzije?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Negdje u proljeće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta se dešavalo?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Pa ljudi su se naoružavali, pravili su barikade, jednostavno nije bilo sigurno nigde.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, ko se naoružavao i pravio barikade?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ja lično ne znam. Uglavnom sam čula da su svi, a ko svi, oko Vukovara, po selima, razdvajala su se sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u Vukovaru, tamo ste živeli?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Jesam, ali nisam, živila sam u stambenoj zgradi, tako da nisam imala informacije o tome, jedino putem medija ili dok smo imali struje ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li ste uopšte imali predstavu šta se dešava u vašem gradu? Vi uopšte niste napuštali zgradu, znači?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Nisam napuštala zgradu, ali sam čula od ljudi koji su se kretali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste čuli?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Pa da ima raznih diverzija, da ima pucnjave, da ima prepada, blokada, eto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za koji ste prepad, na primer, čuli, za koju pucnjavu, za koju diverziju, za kakve događaje? Pretpostavljam da se morate nečega od toga sećati.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Pa, čula sam za pojedine lokale da su odlazili u vazduh i da se po nečijim kućama pucalo, ali ja sam to samo čula, nisam vidjela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti lokali što su leteli u vazduh su bili srpski lokali?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Osim tih lokala koji su odlazili u vazduh u to vreme od marta kad su počeli ti sukobi, pa do vremena kad su eskalirali u avgustu, kako vi kažete, da li išta znate o zločinima koji su se dešavali nad Srbima u Vukovaru za sve to vreme?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Čula sam, pričalo se, ali kažem vam da ja nisam više od avgusta izlazila iz stana, tako da jednostavno ne znam, to su sve neprovereni podaci. Jeste, čula sam i najviše su izgleda stradavali mješani brakovi po Vukovaru. Ljudi iz mešanih brakova ili šta ja znam kako da kažem. Ne mogu tvrditi kad nisam videla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li se sećate da je negde u julu, znači pre nego što su ti događaji dalje eskalirali, smenjen predsednik opštine Vukovar?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je bio Srbin, Slavko Dokmanović?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste znali razloge što je smenjen?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Pa, opet, ne znam lično, nisam političar, nego tu ljudi međusobno pričaju, rečeno je da je zato što je Srbin, da je postavljen drugi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste slušali radio, sećate li se da je tada smenjen i direktor radija?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da. Tada je bio Radio Vukovar, posle Hrvatski radio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, bio je Radio Vukovar, a posle se zvao Hrvatski radio?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate likvidacija Srba po Vukovaru u to vreme?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Rekla sam vam da sam čula, mi bili smo mješano stanovništvo, tako se međusobno pričalo. A da sam vidjela, da li sam čitala, nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niti ste videli, niti ste čitali?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ne. Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je baš u tom selu Bršadin, koje je maločas pomenuto, kod Vukovara 1. maja 1991. godine bila i prva žrtva Srbin ...

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A čovek koji se zvao Đuro Gelincin?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Njega ne znam. Samo sam čula.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li išta znate tada o tim paravojnim formacijama koje su formirane i ubijale te ljude?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ne znam ni gde su se formirale, ni gdje su se okupljali, ni gde su presrijetali ljude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li išta znate o sabirnim centrima za Srbe u Vukovaru? Po onome šta ja imam ovde od podataka, vi ste građanka Vukovara, pa svakako biste to morali znati. Dakle, sabirni centri u "Borovo komercu", u "Borovo - Novoj obući", u hangaru na aerodromu, u nedovršenoj školi u Borovu, u dečijem vrtiću kod opštine, u podrumu u opštini, u atomskom skloništu, u "Drvoprometu"?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: To sam čula sve posle rata kada sam se vratila, kad su prestale borbe. Za to se pričalo. Ali nisam bila tamo, nisam videla, nisam nijednu jedinu žrtvu vidjela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li išta znate o ovim, to kada kažete "kad ste se vratili", kad ste se vi vratili u Vukovar?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: 27. ili 28. novembra 1991. godine, nakon desetak dana od prestanka borbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta ...

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ljudi su pričali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste čuli o ovim lokacijama gde su ubijani Srbi posle saslušavanja i privođenja, kao što su bili "Trpinska cesta", Borovska cesta, veslački klub "Borovo", stadion "Borovo", obdanište "Pčelica", železnička stanica "Borovo", obala Dunava i tako dalje, imam

prilično veliki spisak, pa neću da vas opterećujem svim tim pitanjima, da li ste čuli za te lokacije?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Sve lokacije su mi poznate, čula sam, vidjela nisam, jer imala sam preča posla nego što je bilo to, bilo je strašno i čuti to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Strašno je čuti. Jeste čuli za zapovednika Zbora narodne garde Marka Filkovića Kineza?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste čuli ijedno ime ovih pobijenih ljudi pod njegovom komandom tamo civila, pogotovu u novembru 1991. godine, početkom novembra?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Čula sam posle neka imena, ali imena mi, možda onih koje sam ja poznavala, ništa mi više ne znače imena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećate li se događaja kad su u kući Miloša Novakovića u kojoj su se skrivali u podrumu, masakrirani čitave porodice i žene i deca, to su porodice Pavlovića, Pavića ...

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Gdje se nalazi ta ulica, mislim ta kuća? Možda sam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja imam podatak da je to kuća Miloša Novakovića.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da, ali gdje se nalazi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema mojim informacijama to je bilo u kući Miloša Novakovića.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: To ne znam, nisam čula za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sećate li se, pošto ste tada još bili u Vukovaru, u avgustu 1991. godine u atomskom skloništu u Olajnici kad su ubijena deca, odnosno zaklana deca, dečaci 15 godina?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: To ne znam, znam za atomsko sklonište na Olajnici, ali niti sam bila, niti sam to čula. Čula sam da su deca od granate pred skloništem poginula, ali to je već bilo pred kraj rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je bilo od onoga šta vi znate u vezi sa ovom blokadom kasarne u Vukovaru?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Kasarna je dosta daleko od mog dela grada gde se ja nalazim. Pričali su da je blokirana kasarna, da vojska nema dotok vode, struje i hrane. I iza toga su počeli napadi na Vukovar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Imate li neka saznanja o pucnjavu na kasarnu iz te blokade?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Suviše je daleko od mog kraja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se bar zna kad je počela ta blokada?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ne znam tačno. Znam da od 24. avgusta ja iz podruma nisam išla, tad su počeli i avioni i sve, navodno da je napadnut kamion na putu do Borovog Sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I blokada je počela, znači, pre tog avgusta o kome vi govorite, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Vjerovatno, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećate se da je JNA sve to trpela i tolerisala sve do 1. oktobra, da nije preduzimala nikakva dejstva očekujući da se deblokira kasarna?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Gospodine, vrlo rado bih odgovorila na vaša pitanja, ali ja sam imala dvoje djece na brizi, tako da ja jednostavno nisam, rekla sam vam već da nisam izlazila uopšte iz podruma od 24. avgusta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, pošto vi u svojoj izjavi govorite da su došla dva vojnika JNA i rekli vam da treba da odete, jesu vas oni na taj način zaštitili?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli su vam da se sklonite?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Oni su nam držali odstojanje da pređemo jedan dio puta do ulice, do kuće gde bi bili bezbjedni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vas oni zaštitili?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da, jedan naprijed, jedan nazad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da su vas odveli na fudbalsko igralište na kome je već bilo mnogo ljudi.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste tamo videli i svog muža?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Muž je došao sa mnom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači tada ste bili svi zajedno?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što su njega zadržali, recite mi? Iz ovoga što ste vi ovde dali u izjavi, ja sam shvatio da je on bio u nekoj logističkoj grupi za bolnicu.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači poslom, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da. Sve muškarce starije i mlađe su odvojili na tom igralištu, odnosno žene su ostale, a muškarci su odvedeni u školu i Mjesnu zajednicu na provjeru dokumenata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz ovoga što je govorio gospodin Sakson, ja sam shvatio da vi posle toga više niste videli supruga, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sve ono šta ste saznali, saznali ste u traganju za njim iz razgovora sa nekim ljudima?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mene interesuje ovo poslednje šta je gospodin Sakson objašnjavao, pa bih molio vas da mi pojasnite. Vi kažete da ste od izvesne osobe, da ne čitam ovde njeno ime, može da ugrozi vaše zaštićeno ime, da je videla vašeg supruga u Dalju.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da je rekla da su i nju odveli u Dalj, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Svi smo mi prošli kroz Dalj, samo što sam ja ranije prošla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čitam ovo što ovde piše: "Stajala je ispred kina u Dalju kad joj je prišao moj suprug".

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je reč o vašem suprugu?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Pričali su neko vrijeme kada je mom suprugu prišao onizak čovek i rekao mu da ga treba".

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada kažete: "Muškarci koji su osiguravali to područje rekli su mu da je moj suprug prošao kroz proceduru i da je pušten".

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja bih želeo, gospođo C-1071, da mi objasnite, vi ste u toj grupi kad ste izdvojeni bili, bili zaštićeni od strane JNA, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz ovoga proizilazi da je izvršena neka kontrola i da vaš je muž pušten od strane JNA, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Do Dalja da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovi o kojima govorite da su onda nastojali da opet uhvate vašeg supruga i da ne znam šta urade protiv njega, nisu imali nikakve veze sa JNA, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Po priči, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su bili ti ljudi tu iz Dalja ili neki ...

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda kažete: "Taj muškarac insistirao iako mu je ovaj odgovorio da je čovek pušten", znači više nije imao... Da se skloni, ali je ovaj doveo još jednu grupu ljudi i uhvatili ga i odveli.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je je poslednje saznanje koje vi imate, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Želeo sam da to razjasnimo, da razdvojimo od toga. Jeste vi ikad negde videli u ponašanju pripadnika JNA neko nezakonito ponašanje ili nasilje nad ljudima?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Još samo par detalja, ja vas neću zadržavati mnogo, znam da vam nije lako. Vi ste bili jedno vreme u Srbiji kod rođaka, evo sad da ne pominjem ni mesto, nije važno.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Vojvodini gore, u severnom delu Srbije.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi pokušali da preko Crvenog krsta u toj opštini ili preko Crvenog krsta Srbije ili Međunarodnog crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red Cross) dođete do nekih informacija, da li ste se obratili za pomoć bilo kojim predstavnicima vlasti u toj opštini u Srbiji?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ne. Ja sam na svoju ruku vraćala se u Dalj i tražila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači prešli ste preko Dunava i išli da tražite supruga?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Jeste. Deca su bila u Srbiji, a ja sam išla nazad u Dalj kod vojske, kod policije, kod teritorijalaca. Rečeno nam je da će nakon izvršene provjere, da će doći za nama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to je i trebalo da se dogodi, jer je on posle te provere pušten, a onda su ga uhvatili neki ljudi. Da li ste iz tog razgovora shvatili da je reč o nekoj civilnoj grupi koja ga je uhvatila?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Pa tako sam ja shvatila. U stvari, shvatila sam da je nestao zato što je Hrvat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste ikad saznali u kom je zatvoru bio vaš muž?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Po mojim saznanjima, od iz Dalja nije maknuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Dalju ga je držala Teritorijalna odbrana Dalja ili policija Dalja, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A čuli ste onda da je ispred zgrade Crvenog krsta vaš suprug pretučen?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste pokušali da na neki način ustanovite ko su ti ljudi koji su uhvatili vašeg supruga?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Jesam, ali nisam se obraćala tamo "Informacijama", ili šta ja znam, zato što je posle bilo teško reći da ti je muž Hrvat. I pošto sam ostala sama sa ćerkama, taj dotični što mi je rekao da je muž ubijen, mislim da je ubijen u Dalju, rekao mi je da se smirim i da ne tražim zbog djece.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to bilo pre nego što ste sreli ovu vašu poznanicu koja vam je govorila da je on prošao proceduru i pušten?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste mogli da locirate to vreme o kome je govorio čovek koji je vama dao obaveštenje da je vaš muž ubijen, i to vreme kada ga je ta osoba koja je s vama razgovarala videla i razgovarala s njim pred bioskopom i tako dalje?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Taj čovek mi je odmah tih dana kad sam tražila po Dalju, jer sam ja svakodnevno dolazila u Dalj i molila za informacije ili da znam ako je već ubijen, da znam gde je da ga pokopam, to je bilo 1991. godine. Pošto niko nije želeo da priča o takvim stvarima ili šta ja znam, prošlo je godina kada je ta meni žena to rekla, te zadnje momente moga supruga. Verovatno bojeći se za svoju bezbednost ili da ne bi morala da svedoči, ali tačno niko nije video, mislim niko meni nije rekao: "Ja sam video da je ubijen".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da vam je jedan čovek, to je događaj pre ovoga susreta sa tom vašom poznanicom?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li živ taj čovek?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da, on je na žalost preminuo.

prevodioci: Izvinjavamo se, molimo poslužitelja da proveri mikrofona. Zbog distorzije glasa nismo razumeli govornike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hteo sam da vas pitam za njegovo ime makar i u zatvorenoj sednici jer pretpostavljam, ako je znao da je vaš suprug ubijen, onda je morao znati i neki više detalj. Zar ga niste pitali kako zna, ko je, šta je, gde je i tako dalje?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Jesam, ali on je rekao meni ...

SUDIJA MEJ: Dozvolite da vas prekinem da se pozabavimo ovim. Nismo dobili prevod u vezi sa osobom koju vi pominjete, gospodine Miloševiću. Na koga mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitao sam gospođu C-1071 da li je poznavala tog čoveka koji joj je rekao da joj je muž ubijen. Zna njegovo ime, međutim to je sticajem okolnosti irelevantno jer je gospođa C-1071 rekla da je taj čovek preminuo.

SVEDOK C-1071 - ODGOVOR: Mislim da piše u mojoj izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam to zapazio. Ali ...

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Samo malo, tražim ja.

SUDIJA KVON: To je u paragrafu 13. Ime se tu pojavljuje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, razumem. U svakom slučaju vi niste od njega mogli da saznate nikakve više detalje, nikakve dalje informacije, ništa više o tome?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sve se svodi praktično na ova tri izvora, tri lica koja su vam dali neki podatak o vašem suprugu iz čega se jedino precizno može videti da ga je grupa ljudi pred tim bioskopom uhvatila?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu oni bili neka civilna grupa?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Tako mi je rečeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala vam, C-1071, nemam više pitanja.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala, časne sudije. Gospođo svedoče, ja bih vas samo za nekoliko objašnjenja koje biste trebali dati sudijama pitao, a vezano je za kasarnu.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ta kasarna o kojoj je reč, ona se nalazi, ona je u samom gradu, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ona nije blizu vaše kuće, ali se nalazi u samom gradu?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I ona se u tom gradu nalazila oduvek, koliko vi znate.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je li to velika kasarna sa mnogo vojnika i dosta oružja?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da vam kažem iskreno, ja ne znam. U taj kraj rijetko sam išla, a koliko je imala, meni se čini da je to normalna, šta ja znam, zgrada, ništa posebno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste rekli da je kasarna i ljudstvo u njoj u jednom momentu ostala bez struje, vode, i snabdevanja u hrani.

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Prvo oni, pa onda i mi, da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Prvo su oni ostali bez svega toga, pa onda i vi. Da li možete da naslutite ili bilo šta znate o tome ko je to napravio?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Ne znam, samo sam tako čula. Nisam ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A da li je dolazilo do napada na kasarnu oružjem?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: To ne znam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je prvo došlo do svega ovoga o čemu ste govorili, pa tek onda do granatiranja grada?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Tako su pričali.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I samo još jedno pitanje. Da li ste uopšte čuli da li je među vojnicima i oficirima bilo žrtava, da li je bilo poginulih za vreme te blokade pre nego što će početi granatiranje?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Nisam ja lično čula, jer sam ja, kažem, bila u podrumu. Čula sam za taj napad na kamion, a drugo ništa.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, hvala.

SUDIJA KVON: Gospođo C-1071, da li su vam predstavnici Tužilaštva rekli da je pred ovim Međunarodnim sudom bio jedan svedok koji je video telo vašeg muža?

SVEDOK C-1071: Ne.

SUDIJA KVON: Hvala.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Svedokinjo C-1071, gospodin Milošević je sugerisao, kako je on rekao, sve se svodi na tri izvora koji su vam dali informaciju, i to mrvice informacije. U vašoj izjavi vi se, mislim, pozivate na jedan drugi izvor. Vi ste na strani 3 vaše izjave pomenuli kako ste išli u Dalj 22. ili 23. novembra 1991. godine da počnete da tražite svog muža i otišli ste u štab JNA u Dalju i tamo ste razgovarali sa jednim stražarom. Da li se

sećate bilo čega što vam je stražar JNA rekao u vezi sa greškama koje su napravljene?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Meni je tada rečeno kada sam ja pitala da li imaju kakav spisak ili nešto, vojska mi je, taj mi je rekao da su oni pogriješili, da su sve predali teritorijalcima.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Takođe ste pomenuli da ste čuli da su najčešće žrtve iz Vukovara bili ljudi u mešovitim brakovima. Vi ste bili u mešovitom braku, je li tako?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Svedokinjo C-1071, da li je telo vašeg muža pronađeno i identifikovano?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Možete li da nam kažete kada je otprilike pronađeno telo vašeg muža i otprilike gde je pronađeno?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Otprilike negde prije nego što sam ja dala ovu izjavu, u proleće 2001. godine. A pronađeno je na pustari Lovas između Borova Sela i Dalja, tako su mi rekli.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li su na telu vašeg muža pronađene bilo kakve rane, da li vam je to poznato?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Rečeno mi je da ima dve prostrijelne rane, a postoji mogućnost da ima i drugih, samo to ja ne znam... U glavi.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da bi bilo jasno, čime su izazvane te prostrelne rane na osnovu onoga šta su vama rekli?

SVEDOK C-1071 – ODGOVOR: Vjerovatno puškom. Ja ne znam tačno, kaže prostrelne rane. A da li sam pitala je li pištolj ili puška, nit su meni rekli, nit' sam ja pitala.

TUŽILAC SAKSON: Hvala, nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Svedokinjo C-1071, hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Sada je vaše svedočenje završeno i vi možete da idete. Ali, molim vas, sačekajte dok se ne spuste zastori.

SVEDOK C-1071: Hvala.

SUDIJA MEJ: Sada ćemo da napravimo pauzu nešto ranije, ali je ovo zgodan trenutak, a onda ćemo posle pauze da počnemo sa sledećim svedokom.

(pauza)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May).

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, da se prvo pozabavimo svedokinjom. Gospođu Bauer (Bauer), sve je upriličeno da se da svečana izjava?

TUŽILAC BAUER: Mislim da jeste.

SUDIJA MEJ: Molim vas, pratite ono šta vam budu govorili prevodioci. Molim prvo prevodioce da pročitaju svečanu izjavu.

prevodioci: Svečano izjavljujem da ću da govorim istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SVEDOK BIČANIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Hvala vam lepo, izvolite sedite. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Maločas smo čuli da je skinut ovaj svedok Josip Josipović sa spiska. Ja sam hteo da vas zamolim da ustanovite da li je gospodin Josipović ove nedelje došao u Hag (The Hague). A drugo, da ukažem na to da on daje veoma značajne podatke o događajima koji su se desili u tom delu Bosanske Dubice i Hrvatske Dubice i da ja sasvim osnovano mogu da zaključim da ga druga strana skida zato što im ne odgovara njegova izjava. Evo, pogledajte samo poslednju rečenicu, ja to ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne. Ono šta ćemo da uradimo je sledeće. Saslušaćemo svedočenje ove svedokinje prvo, ona je ovde i ona treba da ima mogućnost da svedoči bez prekida. A onda ćemo da se vratimo na svedoka kojeg ste

vi pomenuli i onda ćemo da saslušamo vaše stavove i sve šta vi želite da kažete. Ali dajte prvo da saslušamo svedočenje ove svedokinje.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BAUER

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Dobar dan, gospođo, da li me dobro čujete?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Molim vas recite vaše ime i prezime za zapisnik.

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Bičanić Ana.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospođo Bičanić, da li se sećate da ste pre dva dana pregledali vašu izjavu u prisustvu predstavnika Suda?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: I da li ste potpisali izjavu kojom se potvrđuje tačnost i istinitost te izjave i to potpisali je u prisustvu tog predstavnika suda?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAUER: Časni Sude, želela bih da ponudim izjavu u skladu sa Pravilom 92bis da se uvede u spis.

SUDIJA MEJ: Molim vas dajte nam broj dokaznog predmeta za ceo komplet.

sekretar: To je dokazni predmet 519, časni Sude.

TUŽILAC BAUER: Počecu sa rezimeom. Gospođa Bičanić je bila domaćica stara 56 godina u vreme kada je došlo do ovih događaja. Ceo život ...

SVEDOK BIČANIĆ: Da.

TUŽILAC BAUER: Gospođo Bičanić, ja sada čitam rezime i ne morate da potvrđujete to šta ja čitam, opustite se, sedite i slušajte. Ceo život je živela u Saborskom, a to je pretežno hrvatsko selo, dužine otprilike sedam

kilometara. Gospođa Bićanić, ne morate govoriti "da" svaki put kada ja pročitam nešto šta potvrđujete.

SUDIJA ROBINSON: Gospođo, samo nastavite da čitate.

TUŽILAC BAUER: Od juna do novembra 1991. godine gospođa Bićanić je primetila oklopna vozila i džipove pune vojnika koji su prolazili kroz njeno selo u pravcu sela Lička Jesenica gde se nalazila vojna baza za obuku JNA. U podnožju brda koje se zove Plješevica bio je vojni aerodrom za helikoptere koji se nalazio blizu Saborskog. Helokopteri i avioni su preletali, nadletali selo redovno u to vreme. Oko juna 1991. godine Srbi iz pravca Ličke Jesenice su počeli pucati na selo puščanom vatrom a povremeno i artiljerijskom. Oko 10 ljudi je poginulo u tim početnim napadima, nekoliko ih je ranjeno. Nakon ovih početnih napada nekoliko ljudi je evakuisano iz tog područja, posebno žene sa malom decom i stariji. Teška artiljerijska vatra je počela na selo 5. avgusta 1991. godine i nastavila se do dva dana pre pada sela 12. novembra 1991. godine. Dana 12. novembra 1991. avioni su napali selo i bombardovali ga. Svedokinja i njen muž su pobjegli i sklonili se u podrum u kući koja je pripadala Petru Bićaniću. Tu je bilo oko 20 ljudi koji su se sklonili od neprijateljskog napada i sve su bili civili. U jednom trenutku jedna žena iz sela došla je u podrum koji je korišten kao sklonište i rekla im da beže. Samo nekoliko mladih ljudi je poslušalo i odmah pobjeglo. Ubrzo zatim svedokinja i njen muž su otrčali do njihove kuće koja je bila u blizini da bi pokupili neku topliju odeću. Njen muž koji je imao dve ručne bombe sa njim i plašio se da će da ih to košta života ako se to otkrije i sakrio ih je u stog sena. Posle toga su se vratili u podrum. Posle bombaškog napada, pošto je to prestalo, grupa je razmišljala o predaji i čula je da neko napolju kaže: "Dajte nam šibice". Oni su mislili da će Srbi da zapale njihove kuće i da će da ih zapale žive u kućama i zato su izišli napolje da se predaju. Gospođa Bićanić je napravila improvizovanu belu zastavu na jednom štapu, izišla napolje i vikala da ne pucaju, jer su oni civili. Videla je dva vojnika obučena u srpske tamnozeleno uniforme koji su nosili i kape na kojima je bila zvezda petokraka. Bili su teško naoružani i govorili su srbijanskim dijalektom. Vojnici su bacili ručnu bombu u podrum kuće i onda su odvojili muškarce od žena i tražili da muškarci predaju sve svoje vrednosti i novac. Gospođa Bićanić je videla kako su njenog muža ošamarali nekoliko puta bez razloga. Gledala ga je kako je izgledao zaplašen i bleđ. Jedan od vojnika je vikao da sve treba da zakolju. Drugi vojnici su stajali na putu, pretraživali kuće i uzeli su šta su mogli. Kasnije

su odvojili muškarce, ukupno sedam, i odveli ih iza kuće. Gospođa Bičanić je videla kako su ta dva vojnika pucali i ubili sve muškarce automatskom vatrom uključujući i njenog muža. Kasnije, vojnici su dali ženama ultimatum da moraju da napuste Saborsko za pola sata ili će i njih da ubiju. Svedokinja se vratila u Saborsko u avgustu 1995. godine i nije mogla da prepozna selo, sve je bilo uništeno i srušteno. Kuća svedokinje, koju je na kraju našla, bila je potpuno uništena i spaljena. Parohijska kuća je jedina koja je stajala, ali je bila spaljena iznutra, stajali su samo zidovi. Lokalne dve crkve bile su uništene, jedna potpuno, a jedna koja je bila još iz srednjeg veka bila je teško oštećena. Svedokinja će da posvedoči da je posle operacije "Oluja" 1995. godine pronađena je masovna grobnica blizu parohijske kuće i među mrtvima je bio i suprug svedokinje Milan Bičanić koji je ubijen zajedno sa ostalim muškarcima tog dana. To bi bilo sve iz rezimea.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođu Bičanić, na drugoj strani, u drugom pasusu svoje izjave navodite kako je 1990. godine održan referendum i kako su Hrvati bili srećni, a Srbi uopšte nisu bili srećni tim referendumom, je li tako?

SUDIJA MEJ: Da li ste čuli pitanje? Da li je to tačno?

SVEDOK BIČANIĆ: To nije, to nije tačno. Srbi su bili jako srećni kad su to delali, jer na to su išli da bude Velika Srbija. I da ponište to sve kol'ko su god bili u mogućnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođu Bičanić, ja razumem to vaše objašnjenje, ali ono se ne odnosi na moje pitanje. Ja sam vas pitao o vašoj izjavi, a pročitacu vam, to ste vi izjavili: "Godine 1990. održan je referendum i Hrvati su bili jako zadovoljni, ali Srbi nimalo".

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Jer su htjeli Veliku Srbiju, zato nisu. Pokušali su da imaju Veliku Srbiju i to se tako desilo i to se baš i odigralo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo Bićanić. Dakle, šta je vaše objašnjenje, što nisu bili srećni Srbi zbog referenduma o odvajanju Hrvatske iz Jugoslavije?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Ne znam, u to ne ulazim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi govorite kako nisu bili srećni zbog toga.

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Sretni su bili, dobili su bili, opkolili su sve, potukli su sve što su kanili, a kako ne bi bili onda sretni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo Bićanić, vi u istom pasusu navodite kako su Srbi već u leto 1990. godine postavljali barikade na putevima, je li to tačno?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Jeste, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste videli vi neku od tih barikada?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Nisam barikade videla, nit' sam osobe vidjela koje su mećale, nego bilo je zatvoreno sve, mi smo bili okolišeni kao u ovoj sobi, nismo nikuda mogli se kretati, ono što smo imali u kućama dvorili se i dok je malo bilo u dućanima hrane i to, sa tim smo se bavili do samoga pada i napada od tog kad je nastao. Mi smo bili oklopljeni kao u ovoj sobi, nikuda nismo imali izlaza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto to niste videli, a da li su vam ikada rekli ti koji su vam pričali o tim barikadama gde su se tačno one nalazile, mislim na te barikade ...

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Ne bi vam znala reći, jer nisam tamo išla, niti sam baš tako se raspitivala, samo čujem za barikade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, je li bilo toga u samom Saborskom?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Je, na ulazu u Saborsko, prema Ličkoj Jesenici kako se ulazi u Saborsko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste videli bar tu barikadu na ulazu u Saborsko?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Dolje nisam ni išla tamo, da čujete, nisam se nikamo krećala iz mog okoliša gdje živim u blizini kuće i to. Jer se nismo nigdje imali kamo odaljivati niti kamo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li Saborsko hrvatsko selo?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Pa hrvatsko i četiri Srbina bila susjedi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, jesu li znači meštani sela podigli barikade?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Mještani sela nisu imali za računa, nisu se bojali, jer ta su četiri Srbina bili sa nama skupa, sa nami u podrumu i to smo se slagali kao, evo, do zadnjega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je podigao tu barikadu u vašem selu?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Iz Jesenice ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovi iz susjednog sela, znači?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Ma, je, susjedi. To je nji'ova teritorija i to je tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, na drugoj strani, u trećem pasusu kažete kako su Srbi početkom juna 1991. godine započeli sa otvaranjem vatre na vaše selo?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kako su uglavnom pucali na školu i crkvu, je li tako?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da, pa to je bilo neizmjereno. Svaka je kuća dobila svoje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo Bičanić, šta se nalazilo na crkvi i u školi, pa su pucali na ta dva objekta, na školu i crkvu?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Pa zgrada ko zgrada, tu su išli djeca u školu, narod u crkvu i to je najviše pogođeno, sravnito sa zemljom, a ostalo druge kuće, da ne govorim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi je li i na školi i na crkvi bilo postavljeno neko oružje iz koga se pucalo?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Ne, nije ni bilo ni za videt ni za čut', jer kad, nisu imali ničega. Jedino malo policije, jedno desetak, dvadesetak ljudi što su imali puškice, to je sve najteže oružje bilo, kao policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi kažete da su u to vreme poginula devetorica stanovnika Saborskog?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Je, mitraljirali i avion. Nismo se smeli pomaknuti kad čuje se avion, a slučajno kad bi izišli i išli na doručak, sišli i izišli nekam, čim ih je pogledalo, odmah su ostali na cesti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, oni su poginuli od dejstva iz aviona?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Iz aviona, da, da. Kad su avioni hodali vamo tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada se to tačno dogodilo, to bombardovanje iz aviona o kome vi govorite?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: 1991. godine. To je sve bilo u ljeto, u tom razdobljetu, 8. mjeseca, 5. datuma, nadalje do 11. mjeseca. 12. smo pali datuma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A pa dobro, pošto kažete da je Saborsko bombardovano iz aviona, šta su to avioni gađali u Saborskom?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Šta su gađali. Imali su namjere da poruše to, išli su tim putem da se to utamani. To je malo selo, tu nije bilo takorekuć ni vojske, ni ničega, bili civili većinom i ljudi ovi koji su se branili i čuvali straže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali vi kažete sami, gospođo Bičanić, na trećoj strani vaše izjave u prvom pasusu kako su oktobra 1991. godine u Saborsko došla dva kamiona u kojima je bilo oko 50 hrvatskih vojnika, je li tako?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Je, je, to je došla pomoć hrane i vojnika. Tad smo dobili nešto malo sitnoga oružja, ali šta je to, to je muha za ono što je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, došlo je 50 vojnika i oružje za ...

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Pa, došla obrana, čujte. Mi nismo mogli, došla da se, nismo mogli živit', bojali smo se da će nas poklat'. Nismo se nadali da će tolika ona doći vojska, da će toliki napad. Da se malo odbrani ipak koliko je moguće, ali se nije moglo odbraniti, jer je velika sila išla na to malo selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite mi kako su oni uspjeli da dođu tako kamionima u Saborsko kad je ...

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Lipo, kroz šumu su se iz Ogulina krenuli i krađuc' po noći, tako da dopuzili do kuće ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako su to dopuzili kamionima?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako je bilo blokirano Saborsko, oni dopuzili kamionima ...

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Jeste, jeste, kroz šumu, kroz šumu. A blokirano bilo sve, jer straže su svuda bile, vidimo nemamo kud da bježimo, kud se god krene, sve je bila vaša strana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo Bičanić, a da li ste vi ustanovili kako su oni to kamionima dopuzili kroz šumu?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: A kako, kako su uspjeli, nisu se borili, nisu ništa, tak su nekako na mirni način došli. Prikrali se tako, kad neko nešto krade, tako su i oni došli, upali u selo. Svejedno, nisu odbranili ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kažete da su ta dva kamiona dovezla 50 vojnika i oružje, je li tako?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Hrane i oružje i tako, pušaka i sitnineža.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta vam je to sitninež?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Sitno oružje. Puške i bomba koja i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste sigurni da se radi samo o dva kamiona sobzirom da je 50 ljudi došlo i doneli i hranu i oružje i tako dalje? Sve je stalo u dva kamiona, je li tako?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Pa jesam sigurna. U dva kamiona, da, više ih nije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li u Saborskom postojala policijska stanica?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je policajaca bilo tu?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Pa, bilo ih oko desetak. Isto civila, malo stariji ljudi i to nam je bila cijela odbrana dok ovi nisu došli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, dobro, osim tih 50 vojnika koji su došli, koliko je bilo Teritorijalne odbrane u Saborskom?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Ništa. To je sve jedno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi na trećoj strani, u drugom pasusu navodite kako su socijalni radnici jula 1991. godine, znači, to je pre ovih događaja, došli u Saborsko i idatle izveli starije ljude, decu i mlađe žene, je li tako?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Je, je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je, tom prilikom, ljudi napustilo Saborsko?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Većinom starudija, stare žene i djeca i mame djece. Ali toga je bilo malo, kod nas je malo naroda, nema baš, ono što je bilo nesposobno, to je izišlo, i nepotrebno. Nije moglo bježat i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, izašli su oni koji su bili nesposobni za vojsku?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Pa izašo nesposoban narod koji ne može trčat, po šumi noćivat, mala djeca i to. Nismo noćivali u kućama nego po grmlju, izlazili iz kuće radi pucnjave, napada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi koliko je ukupno stanovnika živelo u Saborskom?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Ne bi vam znala reći, nisam upoznata, nisam baš tako pismena i to, kad sam se ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a koliko je ostalo u Saborskom kad su ovi otišli juna 1991. godine, znači sve te žene, deca, starci i tako dalje, koliko je ljudi ostalo u Saborskom?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Kad je bio napad, je li te?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, koliko je ljudi ostalo u Saborskom kad su oni otišli posle juna?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Pa malo je to ostalo, to je nešto vojske i naroda, ovih ljudi malo starijih i žena i to. I čekalo onaj zadnji čas dok se, tako, dođe napad pa poništi sve i tako. Onda smo se bježali, kako ko uspije da se spase, eto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li to znači da su samo ostali muškarci, ovi koji su vojno sposobni? Svi ostali su otišli iz Saborskog.

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Nisu svi ostali, ostale su tu žene i ljudi normalno, ostali su samo nemoćni koji nisu mogli da se skrivaju i djeca i to, starčad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na trećoj strani, u trećem pasusu vi navodite kako je teško granatiranje Saborskog započelo 5. avgusta 1991. godine.

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da, da, ja kažem kolovoza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi kažete kolovoza. I kako su jedina dva dana kad nije bilo granatiranja bili neposredno pred pad Saborskog 12. novembra.

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Je, je. Tri meseca od 5. kolovoza je svaki dan granatiralo i helikopteri su prelazili preko sela za Vukelić Poljanu, što su vozili kad su prelazili, onda smo znali da imamo naveče napad, bombardiranje, granatiranje da rečem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, sve od 5. avgusta pa do 12. novembra ...

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Do 11. mjeseca do 12. datuma, samo je u 11. misecu 12. datuma bila dva dana mirna. Onda treći dan je 12. ovog 11. miseca, 12. datuma kad je bilo zatišje, onda se ujutro u 9.00 otvorila vatra, avioni, nije stalo dok se nije sve portlo. To je sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, gospođo Bićanić, je li to znači Saborsko je granatirano puna tri meseca?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Puna tri mjeseca, puna tri mjeseca, da se stajalo nije nikog dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Toga dana, vi kažete, vaš muž je imao kod sebe dve ručne bombe?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Je, za spas života, ako ga ulove živa da se ima čime ubiti, da ne ide u ruke živ, a ipak je doš'o.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, šta su ostali imali od naoružanja?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Puške, puške, nije bilo puno oružja, jer nisu imali odakle, samo da iz neba pane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je bio taj napad, gde su se nalazili ovi vojnici i policajci, znači ovih 50 vojnika koji su došli, i policajci?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: To je bilo na položaju raspoređeno i kad su avioni naišli, odma' je sve ostalo njihovo, one puške i oružje što su imali, pobjegli su svaki svojim pravcem, jer nisu bili mogući da se tome suprotstave, jer to je bila velika sila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, razumem to šta ste objasnili. Vi na strani 3, u sedmom pasusu navodite kako su se te okolnosti i stvari stišale oko 14.00 ili 15.00 tog popodneva, kako je Nikola Bićanić rekao ...

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Pa, Nikola je bio već pokojni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da se predaju.

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: To je, već je Nikola bio pokojni, to nije tačno. To sam rekla kad smo išli iz šume, kad je bilo već sve gotovo, kad smo pobjegli iz podruma, stišalo se sve, onda smo išle noću, tri dana i tri noći. A Nikola je rekao u podrumu kad se pritišalao, kad je pritišje ono, kad je vojska već ušla u selo, da bi bilo dobro da se predamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To vas i pitam.

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Taj Nikola?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: U podrumu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je rekao da treba da se predate?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da, da, da izlazimo van, kao da nosim bijelu krpu da se predajemo, da će nas pobit unutra, a jedan je vikao: "Mučite, mučite, proć će". A drugi čuje se: "Dajte šibice", da će palit. Jedna je ženska stajala, imala je dečkića od svojih pet, šest godina, "Evo ti, na ti ovu bijelu košuljicu, pa je iznesi ono kao da se predajemo". Ja sam odma' stupila, to je odma na ulici na putu samom kuća, stupila i odma' sam spazila dva vojnika sa teškim onim oružjem, puške imaju one okrugle, ne znam kako se zove to, i idu prema nami. Ja bacim onak vrpцу, ispade mi iz ruku, sklopila sam ruke: "Joj, nemojte pucati, bogom vam, ovdje nema nikoga od vojske, nego sami ljudi i žene". "Recite im da idu van". Ja se odma' nagnem na vrata, reko: "Izidite van, izidite". Odma to su oni jedni za drugim nako u, i van izišli i jedan je bacio bombu unutra, mislio je da je neko još ostao. I tako da su odmah pored nas ljude stavili preko puta pred kućom, metnuli pod krov žene. Mog je muža prvoga ošamarilo, kapa mu pade dole sa glave unatrag, drugoga do njega Vuković Juru isto zašamari, Štrk Juru, a žena se onda javila: "Nemoj mi muža tuć, on je bolestan". On se onako zgrmi na nji, a drugi sa strane viču da nam majku, da nas sviju treba poklat', ovi su bili u šarenoj uniformi što je vikao da nas treba poklat. A ovo su vojnici i odma' su ti vojnici sa petokrakama i šljemovima na glavi uzeše, to je sve išlo na brzinu, išli su tako koliko svojih desetak, petnaest metara ulicom i skrenuli pred jednu kuću susjednu odmah, to je sve na ulici jednoj. I tu se iskoračili, dva rafala preko njih ispucaju i odma na brzinu idu ka nami. Ja sam jopet iz one rupe sklopila ruke: "Joj, majko moja, jadna ti sam, na šta će ono dete kući doć, nit čaće nit mame" On kaže, stadoše pred nas njih dva, "A đe ti je dete?" Reko: "U armiji". "A đe u armiji?". "U Osijeku". "Je li u ustašama?". "Nije istina". "A kad ti je ošo?". "O'šo u 6. mjesecu". Oni se zgledaše jedan u drugoga i mahnuše rukom da mi ženske gubimo se kud god znamo, rok pola sata da se ne zna dismo. Ja sednem tu ne u pravcu gdje su ti ljudi pali, nego preda se na glavnu cestu. Pošli smo do glavne ceste, na glavnoj cesti je tako ogromno vojske, tenkova, ne bi jaje propalo, mi se denemo preko njiva. Onda sam sama vikala: "Ajoj, idemo do Jesenice, idemo do Nine, do Nine idemo". Jedan me tamo "Ajde, ajde", veli "Ka Nini". Onda smo tako trčale do toga Nine i kako se ulazi u Ličku Jesenicu, zamolila sam toga Nina: "Vodi nas u Jesenicu, molim te". A on je rekao: "Ana, nemoj, kakava Jesenica, u Jesenici nema nikoga, u Jesenici je sve zavijeno". Ali iz Jesenice

ide prema nami naroda, ide, nisam sad tu mogla razmotriti je li vojska, je li, većinom civili. Jedan metne kaput na glavu, zamotan valjda da se ne prepozna, što li je. Ovi se drugi razmakoše. A mi smo stale, ide jedan čovjek prema nami i kaže Nini: "Nina, kamo ćeš s tim ženskima?" "A kamo ću?" veli, već se on izrazi da nam to i to, veli "Prikačile se za mene, ne daju se otkačit od mene". On metne, stavi ruku na prsa: "Žene drage, ne želim vas nosit na svojoj duši, neg bježite gore u to brdo Borik". Onda tako smo jedna za drugom krenule u tu šumu i tu smo bile dok se stižalo noć mrkla, dok se primirilo po selu. Kad smo čule po ponoći neko dole da se ništa ...

SUDIJA MEJ: Gospođo Bićanić, sad ću da vas prekinem na trenutak. Optuženi će da vam postavlja pitanja. Ako ima još nekih detalja koji su neophodni da se objasne, onda Tužilaštvo može da vam postavi dodatna pitanja na kraju. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođo Bićanić, koliko sam shvatio, mnogo je vojske prolazilo tim putem, je li tako?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nije se zadržavala vojska u selu, nego je prolazila. Kažete bilo je kamiona, tenkova i svega, to je put bio otvoren i vojska prolazila, je li tako?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Je, vojska je prolazila i harala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači u prolazu je i harala?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Harala, savnila sve sa crnom majkom zemljom da ni miš valjda u zemlji nije ostao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi govorite o dvojici vojnika.

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Ti koji su ubijali u mom susedstvu ljude, te kada su nas našli u podrumu. Te sam točno u oko vidila, imaju šljemove na glavi, petokrake ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dvojicu vojnika? A ova vojska koja je prolazila drumom, šta je ta vojska radila što je prolazila drumom, ti silni tenkovi, kamioni i sve što se kretalo drumom? Jesu imali oni kakve veze sa tim vašim selom?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Pa srušili su ga, što su kanili, to su manuli. Što ćete više. Onda su išli dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi kažete da je jedan od vojnika odnekud izneo uniformu hrvatske policije, je li tako?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Je. "Vidi", veli "ustaškoga gnjezda" i bacio na put. To je bila roba od ovi policajaca gde su spavali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I on je tražio da kažete kome je pripadala, je li tako?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Nije on niš, on je samo bacio na put i rekao "Vidi", veli, "ustaškog gnjezda". To je rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A čija je to bila uniforma?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Policijska, što su ležali ovi dečki u kući, policajci. Al' su pobjegli kad je bio napad. Kako je ko uspio u onom napadu probit se, na sve strane smo bježali, niko za nikoga nije znao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, gde su pobjegli tih 50 vojnika i ti policajci i ti drugi građani što su bili naoružani?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Rasuli se sve na svoju stranu, neko prema Bosni, neko prema Slunju, neko prema Ogulinu, i tako. Kako ko uspije kud frčiti iz one muke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite mi ko je od tih vojnika koga ste vi poznavali, jer su bili tu par meseci, i policajca tu poginuo?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Poginulo je dosta, njih pet, šest.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ostali su pobjegli?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Pobjegli, kako ko uspio, spasio se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, gospođu Bičanić, a koliko je ljudi poginulo u Saborskom u svim tim napadima?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Čega? Civila i svega?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svega, sve zajedno koliko je ljudi poginulo u Saborskom?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Pa preko 54 je, ako ne i više.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu računate sva ova tri meseca bombardovanja i taj napad?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da. Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li Saborsko na toj glavnoj komunikaciji, tom glavnom putu?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da, da, što znači da su izginuli u svojim kućama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja razumem. A koliko je vojnika i policajaca poginulo?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Poginulo ih je dosta, oko desetak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi kažete da je tu nađena uniforma. Je li se presvlačio neko od ovih vaših komšija u civilno odelo?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Ne. Pa što će se presvlačiti? Nije imao čemu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a posle petnaestak minuta kažete da je nekoliko ljudi odvedeno iza kuće Ivana Bičanića, je li tako?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da, da, to su ti, moj muž od tih sedam ljudi i to ih je mitraljiralo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste bili na jednoj strani, a oni u odvedeni iza kuće, je li tako?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Mi smo bili svi skupa i gledali u njih. To je kuća, ulica sa jedne strane kuće i sa druge strane kuće. To je ulica kao ova soba, sad je ovo tamo, tako smo bili u razmaku, od one stijene pa do ove.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi molim vas, vi na strani 4, u drugom pasusu kažete kako ste videli da su ista ta dvojica vojnika, koje ste pre videli kad ste se predali, pucali i ubili te ljude.

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da. Tad smo se mi predali i izašli, pa odveli te ljude, išamarali ih, pobrali što je svak imao u džepovima, i tamo su ih odveli desetak metara od njih, i tamo su ispalili rafale po njima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to su ta ista dvojica o kojima ste govorili?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Ista, ista, da, da. Samo sam te vidila da ubijaju, a druge ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ti koje ste sreli, ti koje su vas tu pljačkali, to su ta dvojica vojnika koji su to uradili?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Nisu. Pa svi su drugi, a što ja znam kad su oni poubijali, ostali su iza nas, što su posle radili, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, i odmah posle toga ste otišli u srpsko selo ili zaselak, da kažemo, Šolaje, je li tako?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Da, u Šolaje, više Šolaja u Borik u šumu, tu smo bili sklonili se. A Nina ošo u svoju Jesenicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, i tamo ste sreli još Srba, je li tako?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Ne, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vojnika?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikoga niste sreli?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Nikoga, nikoga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači i u tom srpskom selu nije bilo nikoga?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Pa nikoga, sve je bilo na terenu. Jer smo išli šumom, sakrivali se i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a vi ste želeli da odete u Ličku Jesenicu?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Da, kao što smo bili dobri, nismo se nadali, jer onde su bili trgovci, ma sve živo, službenici i učitelji i ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, taj što vas je sprečio da idete u Ličku Jesenicu to je takođe bio neki srpski vojnik?

SVEDOK BIĆANIĆ – ODGOVOR: Nije on bio vojnik, on šeće kao civil skupa sa njima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je on bio, Srbin ili Hrvat?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Srbin. Još je jedan bio, Bogdan. Al taj dan nismo ga videli, taj šeće normalno skupa snami po selu i skriva se. I čak je pokazivao knjižicu: “Mene neće ovi, ja imam knjižicu SAO Krajina”. To je govorio i normalno su se šetali skupa sa nami.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, i taj koji vam je rekao da ne idete u Jesenicu i rekao da ne želi da vas ima na savesti i da idete da se sklonite, je li tako?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Da, da. To je iz Jasenice isto čovek bio u civilu, samo ne znam kako se zove.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a kad govorite o ovim vojnicima koji su izvršili to ubistvo, je li možete da opišete njihove uniforme? Vi ste rekli da su imali, obučeni u tamno-sive uniforme, je li tako?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Šarene uniforme, a jedni su imali i bijele krpe, a drugi šarene samo bez bijelih krpa. A ova su dva imali tu vojnu uniformu što su nosili petokrake i što su ove ljude ubijali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam shvatio da ste rekli da su bili u nekakvim tamnosivim, kako vi kažete, srpskim uniformama?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Ne, u šarenim, onako sivkasto, sivo-šarena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vi za tu dvojicu vojnika koji su to ubistvo izvršili, jesu oni bili pripadnici JNA ili su bili neki rezervisti ili neki teritorijalci?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Šta ja znam, ne znam što su bili, ali imali su uglavnom vojnu robu na sebi i vojničku i onu odoru svu, pravu vojnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi nikoga od njih niste poznavali?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo ko od ovih ostalih koji su bili prisutni tom događaju, imao ikakava saznanja o tim ljudima, ko su ti ljudi? Da li ih je iko drugi poznavao, ako ih vi niste poznavali?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, nije niko. Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, gospođo Bičanić, neću više ništa da vas pitam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, nemam pitanja.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BAUER

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Časni Sude, ja ima samo dva pitanja. Gospođo Bičanić, u vreme kada je vaš muž ubijen, tog dana kad ste se krili u podrumu, da li je vaš muž imao još i neko drugo oružje u to doba?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Nikakvo. Ti ljudi baš nikakvo oružje nisu imali u ta doba, i ono što su hodali i stražu držali i to, znate što su delali? Baš isti taj moj muž. Kad po noći šeću, pa se boji, da se ne bi... Od te Ličke Jasenice, poklali taj narod... Onda su se snalazili, one kante limene ...

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospođo Bičanić, samo da vas prekinem za trenutak. Ja sada govorim o onom danu kada je vaš muž ubijen. Da li je tada on imao neko oružje kad je ubijen?

SVEDOK BIČANIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, nije.

TUŽILAC BAUER: Hvala vam. U redu, hvala gospođo Bičanić, to je sve šta sam htela da vas pitam.

SVEDOK BIČANIĆ: Hvala i vama.

SUDIJA MEJ: Gospođo Bičanić, hvala vam što ste došli na Međunarodni sud da svedočite. Vi ste sad završili i možete da idete.

SVEDOK BIČANIĆ: Hvala i vama puno.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospođo Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff).

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sad možemo da objasnimo razlog zbog koga nismo doveli gospodina Josipovića da danas svedoči.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Mi možemo ponovo da ga vratimo na spisak, ali da vam objasnim o čemu se radi. Kao što znate, imamo spisak prioriternih svedoka i mi smo u prvoj nedelji posle letnje pauze zakazali veliki broj svedoka iz Hrvatske koji se nalaze u ovoj prioritetnoj grupi broj 1. To su najbitniji svedoci. Gospodin Josipović nije među njima, jer to o čemu on svedoči je već nešto šta je pokrio neki drugi svedok. Ali ispostavilo se da nekoliko od ovih prioriternih svedoka koji svedoče o mestu izvršenja zločina u Hrvatskoj, nisu mogli da dođu danas i zato smo mi stavili na spisak gospodina Josipovića, pošto je on mogao da dođe, a mi smo mislili da pošto on ima neke važne stvari da kaže, da bi bilo prikladno pozvati ga. I posle prva dva dana ove nedelje činilo nam se da malo kasnimo za rasporedom i da možda nećemo stići da pozovemo sve svedoke koje smo planirali za ovu nedelju. Stoga smo juče odlučili da povučemo gospodina Josipovića sa spiska zato što sledeći svedok za Bosnu mora da završi ove nedelje i mora da ode kući. Ali gospodin Josipović se i dalje nalazi ovde i mi smo jutros završili njegovo pripremanje za svedočenje i stoga bismo mogli da ga pozovemo, ali takođe imamo problem sa ovim sledećim svedokom za Bosnu koji mora da otputuje kući sutra. Prema tome, samo sam hteo da vam objasnim da nema ništa sumnjivo, radi se o ovome šta sam vam sada rekla.

SUDIJA MEJ: Znači, vi niste još uvek doneli konačnu odluku o ovome?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Mi smo juče doneli konačnu odluku o ovome, ali možemo ponovo da ga stavimo na spisak svedoka, dakle možemo da ga pozovemo da svedoči. Odlučili smo da nećemo da ga zovemo, ali sada, kako stvari stoje, mi smo mnogo brže napredovali nego što smo očekivali i izgleda da nismo u tolikom vremenskom škripcu kako nam se činilo.

SUDIJA MEJ: Ali sledeći svedok za Bosnu je svedok koji dolazi posle ovoga. Je li tako?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Tako je.

SUDIJA MEJ: I to je vaš poslednji svedok za danas?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Gospodin Šutalo je zapravo sledeći svedok koga smo nameravali da pozovemo. Sledeći svedok bi mogao da počne, ali to bi

bio gospodin Josipović, zato što nam se jedan od svedoka za Bosnu razboleo i otišao kod lekara.

SUDIJA MEJ: Znači, jedan od svedoka za Bosnu mora da završi ove nedelje?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, tako je. Glavni svedok za Bosnu mora da završi.

SUDIJA MEJ: U redu, hajde da onda pozovemo sledećeg svedoka, pa ćemo da vidimo kako stoje stvari posle toga.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da. Slažem se. Ukoliko bude vremena da pozovemo gospodina Josipovića, mi ćemo to da uradimo zato što on jeste ovde i stoji nam na raspolaganju za svedočenje.

SUDIJA MEJ: U redu. Da?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Meni je drago da je ustanovljeno da je ovaj svedok ovde, a posle njega je B-1054, posle Josipovića, po ovom spisku koji ja ovde imam.

SUDIJA MEJ: Razmotrićemo to, razmotrićemo to posle svedočenja ovog svedoka, razmotrićemo kako će sledeći svedoci da svedoče. Neka svedok pročita svečanu izjavu.

SVEDOK ŠUTALO: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu, i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sest. Izvolite, gospođo Uerc-Reclaf.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala, časni Sude. Možete li da nam kažete vaše ime i prezime, gospodine?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Šutalo Luka.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Šutalo, da li ste vi dali izjavu istražitelju Tužilaštva 1999. godine?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A u junu ove godine da li ste vi pregledali vašu izjavu u prisustvu službenika Suda i potvrdili da je ona tačna, sem što ste dali jednu manju ispravku?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, Tužilaštvo bi želelo sada da se ova izjava uvede u dokazni materijal putem Pravila 92bis

SUDIJA MEJ: Dajte sledeći broj dokaznih predmeta Tužilaštva ovom paketu dokumenata.

sekretar: To će biti dokazbi predmet 520, časni Sude.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, ja ću sada da pročitam kratak rezime izjave ovog svedoka i postaviću samo nekoliko pitanja radi pojašnjenja posle toga. Gospodin Šutalo je stanovnik Erduta, Hrvat i bilo mu je 65 godina u vreme događaja o kojima govorimo. U maju 1991. godine je video da se tenkovi i minibacači JNA nagomilavaju sa druge strane reke Dunav. Jula 1991. godine, dve nedelje pre glavnog napada, JNA je počela da ispaljuje svetleće metke sa druge strane reke tokom noći. Nedelju dana pre 1. avgusta 1991. godine JNA je granatirala selo minobacačima. 1. avgusta 1991. godine svedok je video kako tenkovi JNA ulaze u Erdut. Oni su granatirali Erdut dok su se vozili za Dalj, koji se nalazi južno od Erduta. Čuvši da je mnogo Hrvata ubijeno u Dalju, svedok i njegova žena su otišli u Srbiju koja se nalazila sa druge strane Dunava. Tamo ga je uhapsila vojna policija JNA, ispitivala ga je, zlostavljala i tukla. Njega su neko vreme držali, tri sledeća dana su ga držali u zgradi fabrike. Gospodine Šutalo, ja imam jedno pitanje vezano za paragraf 11 vaše izjave, gde ste vi spomenuli da je još nekih četvoro, petoro ljudi bilo u isto to vreme uhapšeno u Srbiji i da se jedan od njih zvao Zvonko Tučak, a drugi se zvao Mata. Hoćete li da mi kažete, molim vas, šta su po nacionalnosti bili ovi i drugi ljudi koji su bili uhapšeni zajedno sa vama?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Hrvati. Hrvati su bili.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Sad ću da nastavim sa čitanjem rezimea. 4. avgusta 1991. godine svedoku je bilo dozvoljeno da se vrati u svoju kuću u Erdutu, ali mu je takođe bilo rečeno da ode na sastanak u Dvor tokom koga je trebalo da se formira nova vlada. Tokom tog sastanka, čovek koji se predstavio kao Marko Lončarević je rekao da ovo više nije Hrvatska, već Srbija i da Hrvati ne mogu više da budu na vlasti i ne mogu više da budu u vladi. Gospodine Šutalo, vezano za ovaj sastanak u Dvoru, u paragrafu 19 vaše izjave stoji da je trebalo da se formira jedna vrsta lokalne vlade koja bi uključivala pripadnike sve tri nacionalne zajednice. Ono šta mene interesuje je sledeće. Kakva je ovo bila vlada, i da li su hrvatski stanovnici zaista i učestvovali u ovoj vladi, bili članovi ove vlade?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Taj sastanak je zakazao potpukovnik Košutić i bilo je na njemu i Hrvata i Srba i Mađara. I na tome sastanku je traženo, zapravo potpukovnik Košutić je zahtijevao da se izabere neka vlast koja će rukovoditi selom. On je sam priznao da ta vlast neće biti demokratska, ali da mora demokratski upravljati. Kad su izabrali, tu je izabrano i Hrvata i Mađara i Srba. Ali u daljoj upravi niko nikad nije bio pozvan ni od Hrvata ni od Mađara, nego samo su Srbi bili u toj vladi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sad ću da nastavim sa čitanjem rezimea. Tokom nekoliko sledećih nedelja svedok je morao da se javlja u lokalnu policijsku stanicu redovno i često su ga ispitivali. Ograničenja kretanja su bila nametnuta kako za ovog svedoka, tako i za druge, kuće su pretraživane i pljačkane. 15. avgusta 1991. godine svedoku je bilo naređeno da se uključi u radnu brigadu u kojoj su bili Hrvati i Mađari i koja je popravljala objekat Teritorijalne odbrane u Erdutu koji se očigledno pripremao da bi se koristio. Gospodine Šutalo, htela sam da vas pitam nešto vezano za ograničenje kretanja. Ova ograničenja kretanja, da li su se ona odnosila na celokupno stanovništvo uključujući i Srbe ili ne?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ne, policijski sat je najprije zakazivan u 20.00, a nakon jedan mjesec dana produžili su ga do 21.00, na tom sastanku. U tome svemu samo je vredelo za nas Hrvate i Mađare, za Srbe ne. Oni su se kretali slobodno, i išli su kud su htjeli, a samo mi nismo smjeli da se krećemo iz svojih dvorišta, iz svojih kuća.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su kuće srpskih stanovnika bile pretraživane i pljačkane?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ne, samo hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se Srbima takođe naređivalo da se uključe i rade u ovim radnim grupama kao ona u kojoj ste vi radili?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ja ne znam. Samo oni nisu radili, nego su samo radili Hrvati i Mađari. To su radili, cijepali drva, brali im kukuruze, čistili štale.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. Nastavljam sa rezimeom. 25. avgusta 1991. godine svedoka su uhapsili dok je radio u voćnjaku blizu svoje kuće gde je šišao travu. Odveli su ga u policijsku stanicu u Dalju i zatvorili u jednu malu sobu otprilike nedelju dana gde je bilo još nekih sedam, osam ljudi. Tokom noći gospodina Šutala su ispitivali. Iako njega lično nisu tukli, njegove kolege koji su bili zatvoreni zajedno sa njim jesu. Iz Dalja su ga prebacili u veliku štalu i radionicu u Borovu Selu gde su ga držali nekoliko dana. Kad je svedok stigao tamo, tamo se već nalazilo otprilike 80 zatvorenika. Zatvorenike su surovo redovno premlaćivali i jedan zatvorenik, hrvatski policajac iz Bilja je imao ranu na čelu koja je bila naneta nožem. Svedok i drugi zatvorenici su onda bili prebačeni u policijsku stanicu u Borovu Selu gde su ih nekoliko dana držali u sobi gde je bilo vode otprilike do kolena. Zatim su se vratili u prethodnu ćeliju u policijsku stanicu u Dalju. Tamo su nastavili da ih zlostavljaju, većina zatvorenika je bila premlaćivana, kako noću tako i danju. Gospodine Šutalo, imam samo jedno pitanje za vas, što se tiče ljudi koji su zajedno sa vama bili zatvoreni u Dalju i u Borovu Selu, možete li da nam kažete šta su po nacionalnosti bili ti drugi zatvorenici?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Većinom Hrvati i Mađari.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste takođe spomenuli Hasu Brajića u paragrafu 44 vaše izjave. Šta je on bio po nacionalnosti?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Islamske vjere, bio je Bošnjak, ali je u Hrvatskoj živio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nastavljam sa čitanjem rezimea. Dva ili tri dana pošto su svedoka vratili u policijsku stanicu u Dalju, Arkan je zajedno sa nekoliko svojih ljudi došao u Dalj. On se predstavio i psovao zatvorenike upućujući im nacionalističke uvrede. Njegovi ljudi su premlaćivali zatvorenike dok je Arkan to gledao. Tokom tog premlaćivanja nekoliko zatvorenika je bilo ozbiljno povređeno. Krajem septembra 1991. godine Hasa Brajića su doveli u ćeliju u kojoj je bio ovaj svedok, pošto su ga prethodno surovo prebili u dvorištu. Tokom noći 22. septembra 1991. godine u ćeliju je došlo nekoliko

ljudi u maskirnim uniformama, jedan od njih je tražio svedoka. Svedok se predstavio i čovek mu je rekao: "Ideš sa mnom, ja te vodim kući". U tom trenutku Slavko Palinkaš, jedan od drugih zatvorenika je rekao "gospodine predsedniče, povedite i mene sa sobom". U to vreme svedok nije uopšte znao zašto se Palinkaš njemu obratio sa "gospodine predsedniče". Ovaj čovek je obezbedio da se i Palinkaš pusti. Svedok je tek kasnije saznao da je taj čovek bio Goran Hadžić. Svedoka su odveli u dvorište policijske stanice gde je video otprilike 30, 40 ljudi koje on naziva četnicima i među njima je bio i Arkan. Svedoka su odvezli u Erdut. Na putu za Erdut Goran Hadžić ga je pitao da li su ga tukli. Svedok je odgovorio da njega lično nisu tukli, ali da ono šta se događalo drugima je bilo strašno zato što su tukli nevine ljude. Goran Hadžić je pitao svedoka kako je on znao da su ti ljudi bili nevini, a svedok mu je odgovorio da su to ljudi koji su bili uhapšeni u trenutku kad su se nalazili u svojim baštama ili na poljima. Goran Hadžić je onda rekao "sada u ovo doba, u ovo vreme, svi biju sve". Svedok nikad nije video Hasu Brajića ili nekog od drugih zatvorenika koji su ostali u pritvoru kad su njega pustili. Posle ovih događaja ljudi u selu su počeli da nestaju. Na Badnje večer je bačena bomba u dvorište svedoka koja je oštetila njegovu kuću. Kad je svedok prijavio ovo šta se desilo, došla je komisija da istraži ceo slučaj, ali kad su saznali da je svedok Hrvat, rekli su da onda to samo objašnjava ceo slučaj i otišli su ne pokušavši da rasvetle ceo slučaj. Svedok je tražio dozvolu da napusti Erdut. Pre nego što mu je ta dozvola data, on je morao da prepíše svoju kuću i svu svoju imovinu Mešnoj zajednici u selu. Gospodine Šutalo, imam samo jedno pitanje za vas, zašto ste vi napustili Erdut?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Počeli su me maltretirati, počeli su me ucenjivati, počeli su mi prijetiti, i onda vidio sam da tu nema života više i da moram bježati. A počeli su i drugi, i neki prije Hrvati počeli su da bježe jer su ih počeli premlaćivati, i prijetiti im i onda nije bilo druge, nije bilo više uslova za život. Nisi se smio kretati, nisi smio ništa govoriti, nisi smio nikoga posjećivati, nego jedino što je bio jedini izlaz da bježim nekuda, kud, u nepoznato, ne znam ni ja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto ste vi prepisali vašu imovinu?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa da ostanem živ, da moram bježati, jer su počeli ljudi nestajati, počeli su ih da ubijaju, počeli su ih premlaćivati, počeli su zatvarati ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li je to bio preduslov da vam se izda dozvola da napustite mesto?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa sad, jedino je to bio jedini izlaz za spas svoga života, da moram nekud bježat.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, moje pitanje se odnosilo na prepisivanja vaše imovine. Da li vam je to bilo postavljeno kao uslov da biste mogli da napustite Erdut ili ne?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa nisam mogao dobiti pismeno da idem, jer to je jedini uslov bio, jer nisam nikud mogo nego preko mosta u Srbiju. I to je jedini uslov bio da dobijem tu potvrdu za izlaz.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mi nemamo više pitanja.

SUDIJA KVON: Gospođo Uerc-Reclaf, hteo bih da pojasnite nešto. U kom kontekstu je ovde uključena fotografija optuženog u ovom paketu dokumenata?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, to su samo prilozi uz izjavu ovog svedoka, i tu se vidi fotografija Arkana. Istražitelj je pokazao ovu fotografiju svedoku i svedok je onda trebalo da kaže da li je nekog mogao da prepozna na toj fotografiji, i on je prepoznao Arkana.

SUDIJA KVON: Dakle, znači samo radi prepoznavanja?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da. Radi prepoznavanja osobe koju je on upoznao i koja se predstavila kao Arkan.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo da razjasnimo ovo. Izvinjavam se gospodinu Kvonu (Kwon) jer ja nisam razumeo, pošto ja nisam dobio nigde nikakvu svoju fotografiju, a shvatio sam da gospodin Kvon pita kako je neka moja fotografija uključena. Kakva moja fotografija?

SUDIJA MEJ: Ne, ne. Pogledajte ovaj paket koji je trebalo da ste danas dobili, trebalo je da su vam danas dali jedan paket.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pred saslušanje gospodina Šutala... Jedan paket, da, ima na kraju nekih fotografija, samo ja ne znam. A, ovo je moja fotografija. Ovo je neka montaža. Ovo je sa neke sahrane fotografija. Ispred mi je ćerka, pozadi neki general, to je sa neke sahrane fotografija, na Novom groblju u Beogradu, ja mislim da je to sa sahrane Radovana Stojičića. Kakve veze to ima?

SUDIJA MEJ: Da, čuli ste šta je rečeno ovde. Neke fotografije su pokazane svedoku čisto radi toga da bi se videlo da li on može nekog da prepozna. To se pre svega ticalo Arkana. Gospođo Uerc-Reclaf, da li je tačno da je jedina fotografija koja je od značaja Arkanova fotografija?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, tako je.

SUDIJA MEJ: A sve ostale fotografije možemo da uklonimo iz ovog paketa?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Tako je.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ - PITANJE: Dobro. Ja u stvari ne razumem kako to uvek samo neposredno pred ispitivanje svedoka ja dobijem ovakve pakete, pa zaista nemam vremena da pogledam šta se u njima nalazi. I ne vidim čemu ta praksa. Da ne gubim vreme, gospodine Šutalo ...

SUDIJA MEJ: Pretpostavljam da su dokumenti vama obelodanjeni pre mnogo vremena i takođe u vreme kada je podnesen zahtev da se uvede izjava po Pravilu 92bis, ali u ovom slučaju to apsolutno nije bilo na vašu štetu. Izvolite, počnite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Sobzirom na tu opasku samo želim da vam kažem, gospodine Mej, da na primer za svedoka koji ide posle Josipovića, to je B-1054, ja izjavu još nisam ni dobio. Proverio sam preko svojih saradnika, samo smo transkript dobili, nikakvu izjavu nisam ni dobio čak ...

SUDIJA MEJ: Da. Time ćemo da se pozabavimo kada dođemo do tog svedoka. Dajte da počnemo sa unakrsnim ispitivanjem ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svakako. Gospodine Šutalo, da li je tačno da su pre izbora 1990. godine odnosi između stanovnika Erduta različitih nacionalnosti bili, kako ih vi sami u svojoj izjavi definišete, savršeni?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, dok nije došla jugo armija 1. osmog 1991. godine, mi smo živeli kao jedna kuća. U Erdutu ima trećina mješanih brakova između Srba i Hrvata. Prilikom, išli smo jedni drugima na pokope, išli smo jedni drugima na slave, išli smo jedni drugima za Božić, skupa smo slavili Novu godinu i to je bilo, razumijete, kao jedna kuća. Prilikom dolaska Jugo armije u to selo, ko da su svi đavli došli u naše Srbe. Odma' nisu više sa nama ni pričali, nisu sa nama razgovarali, nisu sa nama kontaktirali. Odma' je počelo, neka pljačka, neka prijetnja i ono sve što ne valja. Još kad sam bio zarobljen u Bogojevu, kad me zatvorio gospodin Košutić, neki pukovnik, sad ne znam ili Milosavljević ili Radosavljević, pitao me kako su ti odnosi? Ja sam rekao: "Molim vas, samo nemojte nešto pokvariti, da nešto napravite što ne valja, nego neka ostanu ljudi na svojim mjestima i sve će biti u redu". To je selo bez ikakva prigovora i nekoga drugoga, što ne valja, ono je, to izbačeno. Ali toga se niko nije držao, nego su oni upotrijebili "zavadi, pa vladaj".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Šutalo, vi sad kažete "otkada je došla Jugo armija". Ja sam vas pitao zato što u vašoj izjavi, pošto ovde vaša izjava, praktično vaše svedočenje jer vašeg živog svedočenja i nema u glavnom ispitivanju, evo, citiraću vas šta ste napisali. Niste napisali ni o kakvom dolasku Jugo armije koja vam je pokvarila odnose, nego ste napisali: "Prije izbora", to vam je trećem paragraf u vašoj izjavi, "prije izbora 1990. godine odnosi između etničkih skupina u Erdutu bili su gotovo savršeni. Dobro smo se slagali, odlazili jedni drugima na vjenčanja, sprovode i proslave. Tome je razlog djelomično bio i velik broj mješanih brakova". A onda kažete, sledeći paragraf 4 odmah zatim, ne preskačem ništa: "Kada je osnovana stranka HDZ, ja sam se u nju učlanio. Naši su se sastanci održavali u kući Stjepana Lučana u Orašju, u predgrađu Erduta". I onda govorite ko je bio predsednik i tako dalje i sledeći je paragraf: "Nakon izbora 1990. godine", dakle, nakon izbora, a ne nakon dolaska nekakve Jugo armije, "nakon izbora 1990. godine", to vi kažete, "lokalni su Srbi prestali razgovarati sa nama Hrvatima i izbegavali nas. Nije bilo objašnjenja ili razloga za takvo ponašanje, ali je bilo očito da žele stvoriti jaz. Premda je u Erdutu živelo samo 26 posto Srba, oni su imali najbolja radna mjesta u selu". Dakle, zašto je nakon izbora i, prvo nakon osnivanja stranke HDZ,

a onda izbora, stalno govorite o 1990. godini, došlo do kvarenja odnosa, gospodine Šutalo?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Zato, gospodine Miloševiću, kad je došao vaš onaj Rašković i kad je održao Srbima u Dalju taj predizborni sastanak, on je tu davao te dokumente Srbima kako treba da se vladaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Šutalo, koliko ja znam, profesor Rašković je bio predsednik Srpske demokratske stranke koja je takođe postojala u Hrvatskoj za te izbore 1990. godine, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da, ali on je taj koji je nosio fitilj eksploziva po čitavoj Hrvatskoj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je on nosio, ja ne znam, on je bio Srbin iz Hrvatske, bio je Srbin iz Krajine, ugledni neuropsihijatar, ili psihijatar samo ne znam, profesor, osnivač Srpske demokratske stranke u Hrvatskoj. A vama je poznato, mi ga u ono vreme nismo ni poznavali u Srbiji, doduše možda ga je neko i poznao, a vama je poznato da u vašem kraju u Istočnoj Slavoniji većina Srba je glasala za Savez komunista Hrvatske SKH SDP, a ne za Srpsku demokratsku stranku?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ja ne znam za što su oni glasali, samo znam kako su se kasnije ponašali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A znate koliko su poslanika iz vašeg područja imali u hrvatskom Saboru, upravo na listi te stranke?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Možete da nađete u vašim novinama i u spisku članova Sabora. Prema tome, kad su se odnosi pokvarili? Kad je HDZ-e došao na vlast ili malo pre?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Ma kad je ovaj Rašković održao taj sastanak, onak je on njima dao instrukcije kako treba da se vladaju jer imao sam neku komšinicu Srpkinja koja je rekla: "Mi ne smijemo sa vama Hrvatima pričati. Pa zašto? Zato što smo dobili narijeđenje da sa vama ne pričamo i gotovo". I onda su rekli samo neki Srbi: "Joj, vama Hrvatima neće biti dobro, gadno vam se sprema". I tako je i bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Šutalo, zar nije očigledan dokaz da većina Srba nije ni poslušala Raškovića, jer nije glasala za njegovu stranku, nego za Savez komunista Hrvatske?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, je ne znam za koga je ko glasao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vidi se jer su njihovi poslanici izabrani tu. Dobro, dobro, gospodine Šutalo, da idemo dalje, da ne gubimo vreme. Je li vama poznato išta o tome šta se onda događalo od 1990. godine i uopšte u vezi sa statusom Srba tada i odnosom prema njima od strane državnih organa? Bilo šta, bilo šta, da ne specificiram sad, bilo šta.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Znam, jedino znam da niti jedan Srbin u Erdutu do dolaska Armije niti je udaren, niti je opljačkan, niti je maltretiran, niti mu je neko zaprijetio nešto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Šutalo. Vi kažete "do dolaska armije". Kad je to došla armija u Erdut?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Prilikom, kad su oni hrvatski policajci u Borovu pobijeni, onda nakon nekoliko, odma je Jugo armija dovela svoje tenkovske snage sa onu, uz Dunav prema Hrvatskoj i odma su sa tri tenka izišli na most, i tu su bili ta tri tenka na mostu erdutskome sve do 1. 8. Negdje oko 10. 7. oni su, zapravo Jugo armija nas je granatirala iz Bogojeva. I samo tad srećom niko nije poginuo. Drugi put oko 20. 7. su nas granatirali i tad je poginulo šest policajaca. I 1. 8. oni su krenuli u invaziju na Hrvatsku. Čim su došli, čim su prešli most i došli u prvo naselje u Erdut, odma su počeli ispaljivati tenkovske granate. Jedna je pala u Mate Butkovića u svinjac i ubila mu krmaču. Druga je granata pala kod Ane Ratine pred kuću, a treća je negde u atar pala, sad ja ne znam gdi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, od te tenkovske vatre je li bilo još žrtava osim te krmače?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Jesu, nije žrtava bilo, nego su srušili kuću prvi dan u Šakića Eduarda i u Nikole Jamena srušili su kuće, prvi dan odma'. Zašto su, oni nijesu dobili nikakav otpor, niti je otpora bilo, a što su počeli pucati, valjda su htjeli da pokažu hrvatskom narodu sa kakvom namjerom dolaze.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sad da ne špekulišemo o namerama. Vi ste pomenuli da su reagovali na događaj u Borovu Selu. Da li vi znate da je upravo JNA, koju vi zovete tako Jugo armija, u Borovu Selu spasla hrvatske policajce, a da nije ispalila nijedan metak, nego intervenisala, zaustavila sukob i omogućila hrvatskim policajcima koji su tamo otišli i pucali po narodu da se spasu i da izađu odatle? Je li vam to poznato, gospodine Šutalo?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ja ne znam šta je bilo, samo znam da je poginulo 12 hrvatskih policajaca. Zašto su ubijeni kad uopće nisu naišli na nikakav otpor ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, o tom Borovu Selu ja mislim da vi ne svedočite, pa neću da vas pitam, nego sam vas pitao u vezi sa pominjanjem Jugo armije, kako kažete i Borova Sela, ona je upravo na primeru Borova Sela se pokazala da je razdvojila sukobljene i sticajem okolnosti spasila upravo hrvatske policajce?

SUDIJA MEJ: Znači šta, to su argumenti koje vi iznosite sa svakim svedokom. Vi se žalite što on iznosi dokaze u vezi sa Borovom Selom, ali vi mu postavljate takva pitanja. U svakom slučaju, ovaj svedok nije bio u Borovu Selu u to vreme i on ne može da iznese direktne dokaze u vezi sa tim. Prema tome, nema svrhe da pitate ovog svedoka o tome i da mu iznosite ono šta se desilo i kakva je bila uloga JNA. Biće drugih svedoka koji time mogu direktno da se bave i njih ćemo da saslušamo. Ali nema svrhe da to iznosite pred ovog svedoka koji nije bio tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja to nisam ni želeo da iznosim, gospodine Mej. Svedok je sam pomenuo intervenciju Jugo armije u vezi sa Borovom Selom koja je poznata i bila veoma konstruktivna i zaustavila sukob, a da nisu ispalili nijedan metak?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, možete vi da govorite što hoćete, ali sve je kriva Jugo armija sa vama na čelu. Jer u to vrijeme vi samo da ste rekli jednu riječ, jednu riječ, da ste rekli dosta ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Šutalo, molim vas ako možete, ograničite svoje svedočenje na odgovore na pitanja kojima možete da se direktno bavite na osnovu vašeg ličnog iskustva i onoga šta ste doživeli u Dalju i u Borovu Selu. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Šutalo, otkud vam ideja da sam ja komandovao Jugoslovenskom narodnom armijom 1991. godine?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa bili ste predsjednik.

SUDIJA MEJ: Ne, nemojte da u to ulazimo, molim vas. Dajte da se bavimo svedočenjem koje ovaj svedok može da iznese direktno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pa vidim, ja reagujem na ono šta svedok kaže, gospodine Mej. Vi kažete, gospodine Šutalo, da su se u maju 1991. godine tenkovi počeli da gomilaju na drugoj obali Dunava sa druge strane mosta i da su lokalni Srbi viđeni kako prelaze na drugu stranu?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za neke se, kako vi kažete, sumnjalo da su kolaboratori, vidim ovde u tački 6 vaše izjave kaže: "Za neke se sumnjalo da su kolaboratori, na primer Božidar Purković, Jovo Mihajlović" i tako dalje. Pa recite mi, molim vas, to je sve bila jedna zemlja, pa naši građani su išli i u susednu Mađarsku (Hungary), i u Austriju (Austria), i u Nemačku (Germany), i u sve moguće zemlje Evrope (Europa), šta znači prelazili neki preko mosta u Srbiju? Jesu to samo Srbi neki prelazili u Srbiju ili ste i vi prelazili u Srbiju? Pa vi ste se i sklonili u Srbiju nakon svega, je li tako, gospodine Šutalo?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da, samo sam ja bježao od straha, a Srbi su išli sa drugom namjerom. Na primer ovaj Purković, on je pobjegao jedno tjedan dana, 15 dana, kad je, ne znam ni ja kad je pobjegao, i samo se vratio taj dan čim je jugo armija došla. A ovaj drugi Mihajlović je tamo bio dugo i on je i ovamo neke vrbovao i pričao da će biti ona invazija na Hrvatsku i kasnije, održavao je tamo sa nekim četnicima, ja u stvari nisam vidio, ali sam čuo da sa četnicima ima neke veze i da je održavao neke sastanke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nije sa jugo armijom, kako je vi zovete?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: To je jedno, jugo armija je bila tamo i jugo armija je okupirala, došla do mosta, i jugo armija je nas okupirala i tad je nastao svaki belaj i svaki jad. Mene interesuje što vi jugo armiju toliko branite kad i sami znate da su oni krivci za sve. Kod njih je bilo oružje ...

SUDIJA MEJ: Ne, gospodine Šutalo, dok svedočite, molim vas da se ograničite na odgovore na postavljena pitanja, nemojte da pokušavate da ispitujete optuženog. Sada je došao trenutak da napravimo pauzu. Pre nego što napravimo pauzu, želim da raščistimo pitanje da li ćete da pozovete gospodina Josipovića posle ovog svedoka. Trebalo bi da bude dovoljno vremena da se bar počne sa njegovim svedočenjem, ali dozvolite da se konsultujem.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Gospođo Uerc-Reclaf, ako ste se pripremili da pozovete gospodina Josipovića, mi danas možemo da počnemo sa njegovim svedočenjem. Možemo da ubacimo ostale svedoke, one koji ne mogu da se zadržavaju ovde, i možemo da ih saslušamo sutra ili možda, nadam se, da sa njima završite sutra.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, časni Sude. Mi bismo takođe želeli da tokom ove pauze priložimo ovaj paket po Pravilu 92bis.

SUDIJA MEJ: Za gospodina Josipovića.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Nismo vam to danas dostavili, jer smo mislili da on danas neće da svedočiti.

SUDIJA MEJ: U redu. Gospodine Šutalo, sada idemo na pauzu od 20 minuta. Molim vas da tokom ove pauze, a to isto kažem i svim ostalim svedocima, ne razgovarate ni sa kim o svom iskazu, sve dok se ne završi vaše svedočenje. To uključuje i predstavnike Tužilaštva. Idemo na pauzu.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi molim vas, nisam vas dobro razumeo, gospodine Šutalo, na šta mislite kad kažete da su ovi ljudi koje smo naveli, bili kolaboracionisti?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Zato što su otišli tamo prije invazije na Hrvatsku. I vratili se oni dan kad je došla i Jugo armija. I odma su bili neki zapovjednici tamo u tim organizacijama, da kažem četničkim, čijim, ne znam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ova dvojica koju navodite?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O kakvoj invaziji govorite? Pa zar nije JNA bila u mnogim garnizonima u Hrvatskoj i pre tog datuma?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Jeste, ali oni su i napravili ono što ne valja, tukli iz tenkova. Zašto su došli sa 150 tenkova na Hrvatsku? Ko ih je zvao da dolaze?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Šutalo, da li vam je poznato da JNA nikad nije granatirala Erdut?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Kako možete tako nešto reći, molim vas, kad je granatirala početkom sedmog mjeseca, sigurno preko 50 granata palo je na selo Erdut iz Bogojeva. I onda 20. 7. kad su ubili šest policajaca u Erdutu. Tad su ispalili sigurno 100 granata na Erdut.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to tada kad su ubijeni ti policajci?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da, ali i oko 10. sedmog su jedno 50 granata bacili na Erdut ovi iz Bogojeva, sa "VBR-om", a ovo isto je sa "VBR-om" kad su policajci pogunuli. I onda svaku noć, razumiješ ti, sa, iz Bogojeva svetlećim nekim raketama i nekim mecima preko Erduta su nam pucali, šta su gađali ne znam. Samo je to radila Jugo armija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, pucali su preko Erduta, ali ne na Erdut?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Kako onda kad su u Erdutu rušili kuće i razarali imanja, kako su onda preko Erduta pucali kad su u Erdutu rušili kuće?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali shvatio sam vas kad ste maločas objašnjavali da niko nije poginuo tada.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nije prvi put, ali drugi put rekao sam da jes poginulo šest policajca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi pošto kažete da su dana 1. avgusta 1991. godine u 3.00, čuli neku pucnjavu iz pravca Dalja, da se nije baš najbolje čulo, da je to potrajalo otprilike do 9.00 ili 10.00 i da je tad gradonačelnik Osijeka poručio preko radija svim vojnicima da krenu u odbranu Dalja, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ja ne znam, to je meni nepoznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete, ja citiram vas: "Dana 1. kolovoza čuo sam nešto slično pucnjavi iz pravca Dalja, nije se baš najbolje čulo".

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa jes.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Potrajalo je do otprilike 9.00 ili 10.00. Gradonačelnik Osijeka je preko radija poručio vojnicima da krenu u odbranu Dalja". Sad kažete da ne znate.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Je, pucalo jeste, ali ja ne znam da je gradonačelnik zvao armiju da to sredi, to ja ne znam, samo znam da je pucalo i da su tukli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ovo šta piše ovde da je gradonačelnik zvao na odbranu Dalja vojnike, to niste vi stavili u ovu svoju izjavu?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ja ne znam ko je stavio, samo ja ne znam da ih je gospodin Kramarić zvao nekoga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi kažete da je za tim snagama koje su napadale Dalj išla još jedna kolona od 50 tenkova koji su usput granatirali Erdut i da je treća grupa tenkova, ponovo njih pedesetak, ušla u Erdut. Koliko ste vi videli tenkova u vašem selu?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Tri su kolone išle. Ja sam ih brojao, 50 tenkova je i u jednoj i u drugoj i u trećoj. I prva je kad je prošla, nakon jedno sedam, osam minuta išla je druga kolona, i ta druga kolona počela je da tuče naselje Orašje u Erdutu. Ima jedno naselje, zove se Orašje. I tu su

oni počeli da tuku. Onda treća skupina je otišla, neki tenkovi u Erdut i ti su razorili kuću Ede Šatića i Nikole Jamana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je vama poznato čime se bavila tu JNA, da li vam je poznato da je JNA tu nastojala da spreči sukobe?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ona nije nastojala nikako da spreči sukob. Dok je treći dan kad su oni došli 3. 8. onda je jugo armija dopratila do Bogoja jedno četiri, pet autobusa Hrvata. E sad, ili su oni drage volje pobjegli, i to iz Dalja ili su oni drage volje pobjegli ili su protjerani, to mi je nepoznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zar to nije bio događaj koji ukazuje da su spasavali civilno stanovništvo i pomagali mu da se skloni sa mesta sukoba?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Što nisu zaštitili i Hrvate kao Srbe, onda ne bi trebalo biti ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo su oni zaštitili.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Jesu, vidimo kako su ih zaštitili, dok su razrušene kuće, opljačkano, odnešeno sve, to mi znamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije valjda JNA pljačkala?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nego, nego još kako je pljačkala. Vidio sam ja đe vade ove elektromotore sa hidrofora i skidaju motore sa freza, televizore nose, to sam vidio mojim očima, razumiješ ti. Kod mog komšije bili su oni tamo, njih četiri, pet vojnika po kućama su bili raspoređeni kad je bila borba na Vukovaru i onda donose ove televizore i rekli da će i meni jednoga dat, pa kad su pošli, metnu ga pod ruku pa ga odnese. Jašta nego nosili šta su god se šćepali, to su nosili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je tada upravo Ministarstvo odbrane donelo odluku da se raščiste paravojne snage i sve snage koje nisu bile u sastavu JNA?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: To mi je nepoznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U to vreme o kome vi svedočite o Dalju upravo su vođene akcije isterivanja paravojnih snaga i razdvajanja sukobljenih strana.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ja znam da je u Erdutu bio taj Arkanov ured gore di je bila predvojnička obuka Jugoslavije, tu je on bio i onda je okolo ozidao tri i po metra visok zid da, kad bude Osijek pao, da će Hrvate tu metat u taj logor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li bilo nekoga u tom logoru?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nije, zato što nije Osijek pao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači to je bilo spremljeno za Osijek?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali tu nije bilo nikoga.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nije bilo nikoga zato što Osijek nije pao, nije imao koga bit kad su prije protjerali sve Hrvate i Mađare.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, je li vam poznato da je upravo tada između juna do trećine avgusta 1992. godine proterano nekoliko desetina hiljada Srba?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Odakle?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz raznih krajeva Hrvatske.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Jeste, jeste, samo znam i to da su onda nas protjerali odande, a nji, da su oni smešćeni u naše kuće. A ja ne znam ko je njih protjerao. Samo znam ko je nas protjerao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tada iz tih delova opština Novska, Orahovica, Virovitica, 52.000 Srba je, u konačnom izveštaju čak 60.000, 70.000 Srba, izbačeno iz tih krajeva, upravo u to vreme.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: To je meni nepoznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je šta poznato još tamo od sredine, od avgusta 1990. godine počeli organizovani napadi na JNA?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: To je meni nepoznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li znate koliko je kasarni bilo blokirano u vašoj blizini?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nepoznato, ne znam ja to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znete bar za blokadu kasarne u Vukovaru?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Oklen ja znam, kad nisam ja iz tog mjesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi o Vukovaru ne znate ništa?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da su onda izveštavani i evropska trojka i lord Karington (Peter Carrington) koji je vodio međunarodne pregovore...

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ništa ja o tome ne znam, samo znam da su u Vukovaru, kad je Vukovar zauzet da su onda nosili pšenicu iz Vukovara, i znam da je u jednoj koloni iz Hrvatske za Srbiju otišlo 76 traktora i znam da su 32 kombajna prešla u Srbiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ste vi videli?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: To sam ja vidio mojim očima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je oterao te traktore i kombajne?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ko je otjerao, civili valjda, Srbi, ko li, ne znam ja ko je bio na njima, mi nismo smjeli ni maknut' tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, mislim civili, a kažete Srbi ...

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa valjda nijesu Hrvati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste Hrvat.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Takođe ste pobjegli u Srbiju?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa morao sam nekud.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste to pobjegli u Srbiju kad vas je kažete Srbija napala?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa ko nas je napao? Nisu valjda Mađari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ste vi pobjegli kod onih koji su vas napali, da se tamo spasite?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa tamo, čim smo prešli most, a most nismo mogli prijeći dok nismo imali propusnicu, kad smo dobili propusnicu i pokazali je na mostu, onda smo mogli prijeć' prijeko. I kad smo bili prijeko, onda smo bili slobodni, onda nas niko nije ni pitao ni ko smo ni šta smo i ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u Srbiji vas niko nije ni pitao ni ko ste ni šta ste, niko vas nije dirao?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Niko nas nije dirao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi ste se tamo sa druge strane međusobno pobili?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa uz blagoslov jugo armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jugo armija vas je razdvajala?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ma, nije, nemojte, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Sasvim konkretno u vezi sa ovim šta vi kažete, kažete da vas je prilikom pokušaja napuštanja sela zaustavila vojna policija i da su vas uhapsili i odveli u malu tvornicu ...

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: "Kudeljaru".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, "Kudeljara" ili šta, vi kažete mala tvornica gde su vam oduzeli novac i dokumente.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da. I to osobno gospodin Košutić, potpukovnik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vašu ženu nisu uhapsili, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vas nije hapsila JNA već neki lokalni pripadnici Teritorijalne odbrane, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ma ne. Košutić je glavni bio tada i on me je i saslušavao, i on me je ispitivao i on mi je dokumente odnio i kasnije i vratio. I svezali me tamo za one, za jedan astal, jedan sto bio dugačak, ima 10 metara, pa me svezali mene i Tucaka i toga i Matu iz Sonte, svezali nas za taj sto i onda nekog vraga, njih su i tukli, mene nisu, ali bilo je svašta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi sami kažete da su dvojica koju ste prepoznali neki Zvonko Tucak iz Erduta i drugi Mata iz Dalja ...

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: On je rodom iz Sonte, ali je radio u Dalju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete: "U tvornici koja je proizvodila konoplju za izradu odjeće", to je tačka 11, "stavili su me u prostoriju u kojoj se nalazio dugi sto" i tako dalje, "bili su to, dvojicu sam prepoznao, bili su to", ove koje sam naveo, da ne gubimo vreme, kažete bio iz Dalja, "jedan je drugi vojnik ušao u prostoriju, prozvao me i rekao "Šutalo, ustaj, dođi sa mnom, pukovnik želi sa tobom razgovarati". "Kako da ustanem kad sam privezan?" i tako dalje. Dakle, to su bili ljudi koje ste vi poznavali i koji su bili iz Erduta.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da. Iz Erduta Tucak, a ovaj je Mata bio iz Dalja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, mislim Erdut, Dalj, to vam je u neposrednoj blizini, taj isti kraj?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda su vas ispitivali o policiji u Erdutu, o stražama i tako dalje?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitali vas da li znate nešto o snagama paravojnim hrvatske strane i tako dalje?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pitali me ne znam ni ja šta su sve pitali me, samo znam gospodin Košutić pita me "zašto ste pobjegli", pa reko: "nismo pobjegli od armije, ali bojimo se četnika". Kaže: "Nema četnika više, ja sam ih razoružao". A baš u to naiđe kamion sa četnicima i srpska zastava gore i, onaj, reko: "Evo ti ih, čovječe božiji". On pogleda i kaže: "Stvarno, svašta se događa".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To samo pokazuje da to nije bilo pod njegovom kontrolom.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa ne znam ja pod čijom je, samo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete, samo da vas podsetim, to je tačka 12 vaše izjave: "Nakon nekog vremena i Tucaka su doveli u istu prostoriju i ispitivali. Ispitivanje nije dugo potrajalo i nisu nas tukli". To kažete vi u svojoj izjavi.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nisu tad. Tad više nisu nas tukli, a dotlen je bilo svega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda još kažete: "Jedan nas je vojnik nakon toga odveo u obližnju vikendicu gde sam zatekao svoju suprugu i još jednu ženu iz Erduta po imenu Ivanka Tešanac. Rekli su mi da ćemo tu prenoćiti, ali da ćemo ujutru morati sa se vratimo na dalje ispitivanje".

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Tako je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, vi ste bili u stvari slobodni, a oni su od vas tražili samo informacije, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa jesmo, bili smo... Onaj, tad nas je doveo sam Košutić, doveo do te vikendice nekog iz Bogojeva, Gabika neki, mađarska je to vikendica bila i on nas je dovez'o do te vikendice i onda smo mi zahvalili i ondak je on otišao. Ondak smo ujutro opet došli i ondak smo tu ujutro kad smo bili kod njega, došo jedan Srbin neki Surla Kosta, i onda on kaže: "Čovječe, pa oklen Šutalo ovdje?". Kaže: "Pa zatvorili ga". Pa kaže: "To je pošten čovjek, što ga ne pustite?" I onda on kaže: "Kad Kosta za te odgovara, onda pušćam te", i pustio i mene i Tucaka i suprugu moju i sve pustio nas, i još nas odvezli kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u vezi sa ovim kako su vam psovali ustašku majku, vratili vas nazad posle u Erdut, je li jasno da se radilo o nekim ljudima koji nisu bili pripadnici JNA?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa bilo je tu i vojske neke, razumiješ ti, koja ja ne znam sam, i oni su psovali, a neki nisu, neki su pitali: "Pa dobro, šta se to dešava? Jednoga sam ja vojnika pitao, reko: "Dobro, molim vas, šta su vama rekli kad ste krenuli na Hrvatsku?". Jedan kaže, dvojica su bila vojnika, jedan kaže: "Ja uopće, nisu ništa". A drugi kaže: "Kako nisu? Jesu li nam rekli da Hrvati Srbe kolju, da pljačkaju, da ubijaju malu djecu, bacaju na nože, sve su nam to naši pretpostavljeni tamo rekli kad smo krenuli ovamo".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Šutalo, je li tačno da su oni pretresali vašu kuću i tražili oružje i da je jedan vojnik našao "škorpion" za koji vi kažete da je podmetnut?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da. Da, on je kad sam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Inače su vas, dakle, pustili 5. avgusta i posle ste, ovo šta ste pomenuli ranije u glavnom ispitivanju, prisustvovali sastanku održanom u Dvoru gde su bile zastupljene sve, kako vi kažete, "etničke skupine i gde je izabrana lokalna vlada u kojoj su sedeli predstavnici svih triju etničkih skupina, Srba, Hrvata i Mađara", je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda je tu tamo neki čovek iz Dalja rekao da vi ne treba više tu da budete, ali to je jedan od tih ljudi koji su bili među vama. On se, koliko ja razumem ovo šta ste vi rekli, nije pitao.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: To je bio Marko Lončarević, a on šta je bio, ja ne znam. Samo je on bio tamo u nekim četničkim formacijama, di li je bio, samo je on nešto, sve je o njemu ovisilo, vidio sam na tome sastanku da je on glavni neki protivnik, neki osnivač Krajine, neki branitelj srpstva, šta ja znam šta je on ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da je glavni bio pukovnik Košutić.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: To sa strane ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da vas je skupio, vi kažete, evo to je tačka 19: "Bilo je prisutno stotinak osoba i bile su zastupljene sve etničke skupine".

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Izabrana je nekakva "lokalna vlada u kojoj su sedeli predstavnici svih triju etničkih skupina", u zagradi "Srba, Hrvata i Mađara". "Polusatnome sastanku prisustvovao je i predsedavao pukovnik Košutić koji je odmah na početku rekao da moramo izabrati predstavnike vlasti, da je on svestan da to nije demokratski način", jer vas je bilo tu svega stotinak, ali takve su bile okolnosti, "ali da će ti predstavnici morati vladati na demokratski način". Je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da, ali nisu vladali, nego su vladali samo Srbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro. To je ono šta se dalje događalo. Ja vas pitam za taj sastanak koji je dakle sa vama održao pukovnik Košutić i insistirao na tome da budete u toj lokalnoj vlasti i Hrvati i Srbi i Mađari.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A taj čovek koji je govorio o tome da vi ne treba da budete u vladi, nije imao nikakve veze sa JNA, on nije bio iz JNA, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ne znam, nije bio u vojnoj unifromi, a šta je bio ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kažete, pa vas zato pitam sobzirom da ste maločas govorili drukčije, evo citiram vam tačku 21 vašeg iskaza: "Nakon što je JNA zauzela Erdut nije uveden policijski sat niti vojna vlast". A posle kažete: "No, nakon ovog sastanka to se promenilo. Prekinute su telefonske veze i opskrba strujom, nije se više mogao pratiti program televizije. U svakoj erdutskoj ulici postavljena je kontrolna tačka. Uveden je policijski čas", i tako dalje.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa to je bilo odmah treći dan da su oni uveli policijski sat samo za nas Hrvate. A ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde ne kažete da je uveden policijski čas sa vas Hrvate, niti bi JNA mogla da, kad je ušla i da su bili imali patrole na ulicama, da uvodi policijski čas za Hrvate, a da ga ne uvodi za sve građane.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nije me niko ni pitao je li za Hrvate ili za Srbe, samo sad ja kažem vama kad me pitate, ja vam kažem kako je bilo. Jer su odma čim se smračilo, koliko puta pa iziđem napolje uveče, pa samo čuješ di negdi čuje se lom stakla i onda samo vidiš da auta, razumiješ ti, kruže, nastaje pljačka hrvatskih kuća.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bilo za vreme tog policijskog časa? Pa valjda je vojska zato i uvela policijski čas, da se to ne bi dešavalo.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa jes za nas. Da, ali njima nije ništa pravila, niti je zaustavljala. Molim vas, kad je meni 24. 12. kad mi je bačena

bomba u kuću, zapravo pred kuću... Bačena je mislim u kuću, pa srećom bila neka ona željezna vrata pa pogodila na vrata. Pa onda sutradan prijavio ja, bio je mislim pukovnik Čović, kad je došo, prijavio njemu, onda došla komisija vojna, jedan poručnik, jedan kapetan i došo taj pukovnik Čović i došla tri policajca od Krajine i došla još neka tri ona valjda četnička neka, tri člana četničke organizacije. Pa kad su ispitivali me tamo, ispitivali, došli svi oni posjeli tamo za sto, svak uzeo neko libro, bilježi te podatke što ja govorim, jedanput kaže pukovnik: "To nije bilo namijenjeno tebi, nego komšiji", tobože, komšija mi je bio Srbin. Reko: "Ne, ne, gospodine, družte pukovniče, to je meni namijenjeno!". Kaže: "Oprosti što te pitam, koje ste vi nacionalnosti?". Reko: "Mi smo Hrvati". Kako sam ja to rekao, odma svi oni skočiše, uzeše te svoje bilješke, kaže: "Sad nam je sve jasno". I odoše napolje. Niti su koga kaznili, nit je ko kriv bio, niti ništa. Osto ja bez vrata i eto ti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste sigurni da nisu dalje vodili istragu i tražili da vide ko je to uradio?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ma hajde, molim vas, šta je vama, kaki.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto vi govorite kako su neki tamo pljačkali kuće koje su napustili izbegli Hrvati, upravo vi navodite primer nekog Gogića koji je navodno uzeo bager, zatim električnu testeru, pa onda pominjete nekog Kovačevića koji je uzeo automobil, to su sve lokalni stanovnici, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: To su sve moje komšije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vaše komšije, dakle. To je taj međusobni sukob, pljačka, nasilje i tako dalje.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, to je bila tada nastala pljačka ko će više da upljačka, to je bilo. Jer oni su nosili, kako su pljačkali tako su nosili prijeko u Vojvodinu, pa prodavali tamo, jer kasnije smo mi to ispitivali kud je to otišlo. Onda kaže nosili tamo prijeko pa prodavali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali to su vaše komšije, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa komšije, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa to sam hteo da utvrdim. Sad mi recite, molim vas, vas su ispitali i u Malom, a onda i u policijskoj stanici u Dalju, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vas nisu nikad tukli?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Mene ne, ali što sam vidio, to je, to bože sačuvaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako to, vas nisu ni takli, a druge su tukli, zašto?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Znate zašto, ja imam snaju Srpkinja i ona je, razumiješ ti, urgirala na sve moguće načine, i eto fala joj, ona je to uspjela. A inače da nije nje bilo i ja bi bio de nas je ovo 13 bilo u Dalju i svi su nađeni mrtvi, osim mene i Slavka Palinkaša iz Ajmaša. I ja bi bio među njima samo da nije ona urgirala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, 11 ljudi od vas 13 su posle nađeni mrtvi?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da. U Čelijama u masovnoj grobnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad govorite o zatvoru u Dalju, taj zatvor nije držala JNA, već opet lokalni stanovnici, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nisu lokalni, meni niko nije bio poznat tamo, osim ovoga Stričevića koji je bio glavni za ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali, bez obzira vama poznat ili nepoznat, taj zatvor nije držala JNA.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa nije držala JNA zatvor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa, dobro, hvala vam lepo, možemo da idemo dalje.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Može.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorite o prebacivanju u policijsku stanicu u Borovu, vređali vas, je li tačno da su vam dolazili u posetu ljudi iz Crvenog krsta?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije vas posetio Crveni krst?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nije nas posjetio Crveni krst. Jedino u Dalj kad smo došli iz Borova, došli smo u Dalj i tamo smo zatekli jednu djevojku koja je bila u plavo obučena i na lijevoj strani nosila je znak Crvenoga križa. E sad, je li bila, ne znam, nepoznato mi je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, pošto je nosila znak Crvenog krsta, znači to je bio neki predstavnik Crvenog krsta?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ne znam, ne znam. To ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste se požalili toj koja je nosila znak Crvenog krsta na uslove i ...

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Jesmo. Kad smo mi došli iz Borova, tamo su bili ovi strošci, od ovaj, da, a ondak je, i tamo gde smo ležali, ondak je ona došla sa tim svojim četnicima i pokupila i te stroške i deke i odnijela nekuda u nepoznatom pravcu, tako da smo mi spavali na betonu tjedan dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi molim vas, je li tačno da je i vaš sin bio u JNA?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nije u JNA, nego u toj krajinskoj vojsci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Posetio vas u zatvoru, doneo vam čistu odeću, cigarete i tako dalje?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je bio rezervista, dakle lokalni Hrvat koji je nosio uniformu JNA?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ja ne znam da li JNA, on je dolazio u civilu. A sad, da li je bio u toj armiji, one Krajine ili u JNA, ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi dalje objašnjavate probleme u zatvoru. Je li tačno da su ti koji su držali zatvor imali drugačije uniforme od JNA?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ma, da. Imali su policijske neke uniforme, neki u civilu, neki policijske ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U svakom slučaju, nema veze sa JNA. E sad vi objašnjavate dalje kako su vas pustili i da vas je u stvari Goran Hadžić došao i oslobodio. Kako je reagovao kad je čuo da su maltretirali ove ostale? Vas je pitao jesu vas tukli, vi ste rekli "nisu". Je li tako? To sam zapisao ovde.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da, da. Kad je došao onaj, toga dana je bio, dolazio mi je sin u posjeti i onda donio mi je veš. A inače za to mjesec dana nisu nam se dali oprat, nisu nam se dali okupat, ni presvuć, ni ništa. I tako da je, ja sam javio sinu, po jednom Srbinu da kaže mi sinu da se ja nalazim u Dalju u zatvoru. I on je njemu kazao i sin je došao, donio mi veš i donio mi drugo odjelo i čarape i ostalo. I onda sam se ja presvukao i lego i zaspao. Kad u snu sam ja čuo da neko, neku promjenu u zatvoru. I kad sam ja usto, zapravo kad sam otvorio oči, vidim svi oni stoje u jednom redu, u stroju i uto i ja ostao, pa potrefi da nađem naočare nikako nisam mogao od straha i od belaja. I onda ustao i stao onako u redu i ja. Kaže Goran: "Ko je od vas Luka Šutalo?". Reko: "Ja sam". Kaže: "Ajde, spremi se, ideš sa mnom". Ja stao pa ga gledam ovako na lijevu stranu gledam ga, još sa njim neka, sad ne znam, dva ili tri neka lica u civilu, kažem, ja šutim. Kaže: "Šta gledaš u me, uzmi svoje stvari, ideš sa mnom, vodim te kući". U to Palinkaš kaže: "Gospodine predsjedniče, daj da i ja idem. Pustite i mene". Kaže on: "Čovječe božji, ja Šutala vodim kući, a tebe nemam kad odvest". Kaže on: "Imam ja tu prijatelja u Dalju, pa ću noćit kod njih". "Dobro", kaže, "onda 'ajde", i on sa mnom. I došli u policijsku stanicu. A policijska je stanica odma, nema četiri metra od vrata do vrata. I kad smo mi tamo došli, Goran kaže: "Daj za Šutala karton". Kaže ovaj policajac koji je bio, kaže: "Šutalo nema kartona". Kaže: "Šta kažeš", kaže: "Šutalo nema kartona". A onda mu je on opsovao boga, kaže: "Kako držite čovjeka bez kartona?". Kaže: "Gospodine predsjedniče, ko ga drži, ja ne znam, ja ga ne držim, a ko ga drži ne znam". Kaže: "Pa ima li igde zapisan?". "Ima", kaže, "u teci". "E daj tu teku". I osobno je Goran prescrto moje ime i prezime i kaže meni: "'Ajde, Šutalo, idemo sad kući". Kad smo izišli mi napolje, tad sam vidio pred zatvorom jedno 30 četnika i sa njima je bio Arkan. I onda smo predali oni tamo njemu "mirno", i predali mu raport, i šta ja znam, i kaže, kaže on: "Sedaj, Šutalo", i mi sjeli u auto i on me odvezo kući. I prilikom vožnje, pita on ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Šutalo, ja moram da vam kažem da nam je vreme ograničeno i stoga moram da vas prekinem. Ukoliko optuženi želi o nečemu da vas pita, on to može da uradi tokom vašeg svedočenja. Izvolite,

gospodine Miloševiću. Vaše vreme je ograničeno. Ostalo vam je još šest minuta, otprilike toliko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej. Samo završite ovo što ste počeli, gospodine Šutalo.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: I onda kad smo išli putem, pita on mene: "Gospodine Šutalo, jesu li vas tukli?". Reko: "Mene nisu, a ono što rade, bože sačuvaj". Kaže: "Šta rade?". Pa prebijate", reko' "prave, zdrave ljude prebiste, pa nisu više ni za čega". Kaže on: "'Ajde, Boga ti, svakoga prebija". A reko': "Ko je tebe prebijo?". Kaže on: "Dok sam bio na Plitvicama, prebili boga u meni". Reko': "Šta ste vi radili na Plitvicama?". Ja stvarno nisam znao, nisam imao pojma ni o čem. Kaže: "Eh, sad bi ti sve želio znat". Kažem ja, reko: "Čit'o sam negde u nekoj brošuri nekog engleskog filozofa jednu poslovicu da je bolje stotinu krivih pustiti", a on dočeka: "Nego jednog pravednog osuditi". "Da", reko', "upravo tako".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, maločas kad ste govorili kad je Goran Hadžić vikao na tog policajca kad ste prešli u policijsku stanicu, kako mogu da drže čoveka, a da nema karton, da nema urednu evidenciju, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovaj je policajac odgovorio: "Ja ga ne držim i ne znam ko ga drži", to znači vas ni policija nije držala, to je bila neka grupa koja nije pripadala čak ni policiji?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Tražio sam ja od ovoga Stričevića, ovoga zapovjednika logora: "Daj mi toga ko me drži, daj mi na suočenje". A kaže: "Bi li želio?" Reko: "Bih". "Pa zašto?". "Pa da vidimo zašto on mene drži tu". Kaže: "To nećeš znati". "Dobro", reko, "fala".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, samo da se vratimo na ovaj incident kad vam je bačena bomba u dvorište, jesu li dolazile komšije posle kod vas da vas posete, da vam izraze neku solidarnost, i tako dalje, ti Srbi?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ma neki jesu, neki nijesu. Ovaj što sam rekao, ovaj za mojom kućom, taj Milorad Gogić, jednog dana vidiš ga u vojnoj uniformi, drugi dan ga vidiš u policijskoj uniformi, treći dan ga vidiš u četničkoj uniformi. E sad ja vas pitam šta je on bio?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sigurno nije bio JNA.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Imao je uniformu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pa to je svako imao tada. Ali taj što je menjao uniforme, sigurno nije bio iz JNA. E sad mi samo molim vas objasnite, rekli ste da su vas terali da radite, to su vas pitali u glavnom ispitivanju, pa ste pomenuli kako ste i čistili štale. Štale obično imaju seljaci, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to znači da ste išli kod nekog seljaka da radite kao sluga, da čistite štale?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ma i brat kukuruze. Lako je štalu očistiti, nego brat kukuruze čitavi dan, niti da da išta jedeš, niti da da išta piješ, neg sam da radiš.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čije ste to kukuruze brali?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Pa onih komšija Srba, razumiješ ti, koji su u Erdutu. Odredi te, bila neka gore uprava, pa te odredi, na primer od nas Hrvata, ti, pa ti, ideš kod tog i tog, pa drugog odrijedi "ideš kod tog i tog", pa onda, onaj, bereš čitav dan i radiš i moraš ponijet šta ćeš da jedeš i šta ćeš da piješ i moraš mu džaba raditi. Onda jedna ženska, kako se preziva, boga joj ljubim, Šučur Grozda išla ona, kažem: "Pa kud si išla, baba Grozdo?". "Idem", kaže, "da mi oberu to kukuruza". Pa reko: "Ko će ti brat?". "Pa ovi što беру, Hrvati". "Pa zašto?". "Pa kad mogu svakome, mogu i meni". Ja reko: "Dobro, lijepo".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Još vas samo molim da mi objasnite samo jednu stvar. Ovo kako je bilo sa vama kad ste prešli u Srbiju, to ste već objasnili. Tamo ste, dakle, bili slobodni, niko vas ništa nije pitao ni dirao. Ali me interesuje ovo šta ste objašnjavali kako ste prepisali imovinu, svoju imovinu Mesnoj zajednici Dalj, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Erdut.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Erdut, da. Pogrešio sam jer se smenjuate jedan za drugim svedoci, pa Dalj, Erdut i tako dalje. Dakle, objasnite mi jer mi nije do kraja jasno, je li vi tvrdite da je bio uslov da vas puste da možete da pređete u Srbiju, da im prepisete imovinu?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ja mislim da je to jedini uslov bio, jer kaže sam, tad je bio Božidar Bolić, bio je šef policije u Erdutu, jer on je bio prije policajac, on kaže: "Nećemo te pustiti dokle god ne potpišeš da ostavljaš sve Mjesnoj zajednici". I dobio sam ja to u ruke potpisano sa štambiljom mjesne zajednice Erdut, i to sam ja dobio i onda sam potpisao. I onda mi je dao propusnicu da mogu prijeći most u Vojvodinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, taj čovek koji je inače bio iz Erduta lokalni policajac i tada kasnije šef policije u vreme kad se to događalo, je li tako?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Nije on bio rodom iz Erduta, ali je radio tad u Erdutu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odakle je bio?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ne znam, nije mi poznato odakle je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, radio i živeo u Erdutu?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Radio je i živio u Erdutu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I on je bio šef policije. I to je taj čovek koji vam je rekao da vam neće dati da pređete u Srbiju dok ne potpišete za imovinu da poklanjate Mesnoj zajednici.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, gospodine Šutalo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časne sudije, upravo ovo zadnje pitanje kojim se bavio gospodin Slobodan Milošević bila je jedina stvar koju sam hteo da svedok ako može objasni, jer mi se čini da se radi o veomaiskusnom čoveku koji dobro poznaje određene stvari. Časne sudije, vi dobro znate da je do sada bilo još priličan broj svedoka koji je govorio o tome da je morao da potpiše određena dokumenta da bi mogao sa određenog prostora da se udalji. Ja do sada nisam postavljao ta pitanja vezana za to, a čini mi se da je svedok Šutalo neko ko to može da objasni obzirom da je rođen 1925. godine i da dobro zna šta se događa i kako može imovina da prelazi sa nekoga, sa jednoga na drugoga čoveka. Ja bih zato pitao u vezi paragrafa 58 njegovog iskaza koji je dao ranije, tu je on rekao ovako: "Zatražio sam dozvolu za odlazak iz Erduta koji mi je naposletku odobrio Božidar Bolić",

sad je to rekao i kao odgovor na pitanja Slobodana Miloševića. "Pre toga sam morao prepisati svoju kuću i svoju imovinu seoskom savetu". Gospodine Šutalo, vi dobro znate da po zakonima i propisima zemlje u kojoj ste živeli u tom momentu, još uvek je to bila Jugoslavija, imovina može da pređe sa jedne osobe na drugu osobu ili na neko pravno lice samo na osnovu dokumenata koji su overeni u Sudu, je li to znate?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Molim vas, pa kad svake noći nestaje po jedan Hrvat ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Nisam vas pitao to.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Molim vas, molim vas, čekajte, ne mogu drukčije da kažem. Šta bi vi radili kad vidite svoju propast, kad vidite pogubljenje hrvatskog naroda, kad vidite bez pravde ikakve, nema pravde nikakve, nema se kome obratiti, nema ništa, samo kad kažeš Hrvat, dosta je svakome. I onda daj, spašavaj svoju glavu kako god možeš znat. Potpisao bih i ženu da ostavljam samo da bježim.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E to razumem, to razumem. To ste vi već objasnili. I potpisali ste taj dokument. Međutim, taj dokument, vi dobro znate, nije mogao da proizvede nikakvo pravno dejstvo. Vi znate da jedino pravnim poslom i sudskom odlukom može da dođe do promene u zemljišnim knjigama. Vi to dobro znate.

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Kako ne bih znao, ali meni je bio samo uslov da pobjegnem, da bežim iz Erduta, da ostanem živ.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To razumem, to razumem. Ali da li znate za ijednu osobu koja je ovako potpisavši jedan ovakav dokument na osnovu toga da je došlo do promene u zemljišnim knjigama, da je ostao bez kuće, da više nije vlasnik, da li znate za ikoga?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Ne znam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala lepo.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, ja imam samo dva kratka pitanja. Gospodine Šutalo, gospodin Milošević vam je izneo to da ste vi pobjegli u Srbiju 1. avgusta kad je napad zapravo počeo i kad je došla JNA.

Vi ste rekli da ste pobjegli preko mosta. Je li to bio najkraći put da se izađe iz te zone gde su bile borbe, preko mosta u Srbiju? Je li to bio najkraći put?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Da, jer je skroz sve bilo blokirano. Nisam mogao za Osijek, jer su Srbi prekinuli svaku komunikaciju između Krajine i Hrvatske, vamo i prema Vinkovcima, Borovo Selo isto tako prekinut svaki, svaka komunikacija između Hrvatske jednoga dijela i drugog. I zato smo, jedini izlaz bio je preko Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A u februaru 1992. godine kad ste ponovo napustili to mesto i pobjegli, kako ste sami rekli, otišli u Srbiju, jeste li ostali u Srbiji ili ste kroz Bosnu otišli u Zagreb?

SVEDOK ŠUTALO – ODGOVOR: Otišao sam preko Novog Sada i prešao u Bosnu na Rači, i noćio sam u Tuzli i sutradan sam prešao u Hrvatsku.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala. To je sve, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Gospodine Šutalo, vi ste ovim završili vaše svedočenje. Hvala vam što ste došli na Međunarodni sud da svedočite. Sada možete da idete.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sledeći svedok je Josipović Josip. Tokom pauze mi smo podelili sve pakete koji idu uz tog svedoka.

SUDIJA MEJ: Samo da vidim da li mi imamo ta dokumenta. U svakom slučaju, pozvaćemo svedoka. Neka svedok pročita svečanu izjavu.

SVEDOK JOSIPOVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Sada možete da sednete.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BAUER

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Dobar dan, gospodine. Možete li da nam kažete, molim vas, vaše ime i prezime.

SVEDOK JOSIPOVIĆ – ODGOVOR: Josip Josipović.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospodine Josipoviću, da li se sećate toga da ste 2000. i 2002. godine dali dve izjave službenicima Tužilaštva?

SVEDOK JOSIPOVIĆ – ODGOVOR: Da, sjećam se.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Otprilike pre dva meseca da li ste pregledali ove izjave u prisustvu službenika Suda i potpisali izjavu gde ste potvrdili verodostojnost i tačnost tih izjava?

SVEDOK JOSIPOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC BAUER: Časni Sude, ja bih sada želela da predložim da se ova izjava uvrsti u dokazni materijal po Pravilu 92bis. Zapravo radi se o dve izjave.

SUDIJA MEJ: U redu, neka se tom setu dokumenata dodeli sledeći broj.

sekretar: Da, časni Sude, to će biti dokazni predmet 521.

TUŽILAC BAUER: U vreme odvijanja ovih događaja 1991. godine gospodinu Josipoviću je bilo 24 godine. On je živeo u Hrvatskoj Dubici u selu koje se zove Predore Cerovljani. Ovo selo možete da nađete na atlasu Hrvatske na strani 21, koordinate D3. On je radio kao skretničar, a to je njegovo zanimanje i danas. Pre rata Hrvatska Dubica je bila grad sa mešanim stanovništvom koje je imalo neznatnu hrvatsku većinu. Gospodin Josipović je u svojoj prvoj izjavi opisao kako su se formirale vojne formacije na obe strane 1991. godine: Zbor nacionalne garde na hrvatskoj strani, a Teritorijalna odbrana na srpskoj strani. On je objasnio da su Hrvati napustili Teritorijalnu odbranu posle višestranačkih izbora. Štab Teritorijalne odbrane bio je u Živaju, a štab ZNG u Hrvatskoj Dubici. Gospodin Josipović je učestvovao tokom mesec dana, tokom meseca jula do avgusta 1991. godine bio je pripadnik ZNG. On je procenio da ukupna brojnost ZNG u svim hrvatskim selima uzeta zajedno, a to su bili Cerovljani, Baćin i Dubica, nije bila više od 150 do 200 ljudi. Gospodin Josipović je u junu 1991. godine video da se povećava broj helikoptera JNA koji sleću u obližnje selo Živaja i selo Šaš koja su se nalazila pod srpskom kontrolom gde su dostavljali municiju i oružje. Dolazilo je do oružanih sukoba na obe strane, ali ZNG je ubrzo shvatila da ne može da zadrži kontrolu nad teritorijom i povukla se u septembru 1991. godine. Kako je JNA pomagala lokalnoj srpskoj Teritorijalnoj odbrani, oni su postali nadmoćniji. Policija SAO Krajine je osnovala policijsku stanicu u Hrvatskoj Dubici pošto su Srbi zauzeli teritoriju otprilike sredinom septembra, ne naišavši na značajan otpor. Uskoro posle svog hapšenja u

septembru gospodin Josipović je video čitav niz novog osoblja JNA koje on nije poznao, koji su došli u to područje pod izgovorom da treba da presele Srbe koji su napustili područje tokom ranijih hrvatskih napada. Zapravo, lokalni Srbi bi ponekad odlazili u Bosnu samo preko noći, ali bi se vraćali sledećeg dana. Uopšteno gledano, Srbi su bez ometanja putovali od Bosne u Hrvatsku i nazad. Gospodin Josipović je imao utisak da je JNA pomagala lokalnoj srpskoj Teritorijalnoj odbrani kao i Martićevim ljudima u preuzimanju vlasti, a da je onda predala vlast lokalnim Srbima. Ali on je takođe naglasio da JNA nije učestvovala u pljačkanju i spaljivanju kuća. Gospodinu Josipoviću je bilo teško da pravi razliku između Martićeve policije i snaga Teritorijalne odbrane, njemu su se oni činili jednakim. Srbi u tom regijonu su nosili uglavnom maslinasto zelenu JNA uniformu ili maskirnu uniformu. Oni koji su imali maskirnu uniformu su imali oznaku SAO Krajine sa krunom i krstom i četiri ćirilična slova "S" u sredini. Neki od vojnika su bili lokalni meštani, a neki su bili iz Bosne i Hercegovine. Osoba po imenu Momčilo Kovačević je bila načelnik svih srpskih snaga u tom području. Veljo Radunović je bio njegov zamenik i bio je pripadnik Martićeve policije. Jedan prijatelj, Srbin, je rekao gospodinu Josipoviću da su Radunović i Kovačević povremeno odlazili u Knin da bi dobili uputstva od Milana Martića. Takođe je rekao da svi Srbi u području znaju da je Milan Martić u kontaktu sa lokalnim srpskim vojnim rukovodstvom. Gospodin Josipović je saznao od dva srpska policajca 1991. godine koji su bili zatvoreni zajedno sa njim da je došlo do nekih razmimoilaženja između Martića, Kovačevića i Radunovića koji su kasnije bili smenjeni sa vlasti. Kasnije je čuo da je JNA otprilike u to vreme, dakle 1991. godine primila aktivnije učešće u upravljanju teritorijom zato što je vojska saznala za ekscese koje je počinila Martićeva policija. Svedok je tokom postupka po Pravilu 92bis identifikovao neke od oznaka koje je video da nose vojnici koji su prolazili kroz to područje. Neke od ovih oznaka smo uvrstili u dokazni materijal i ja ću sada da vam navedem njihove brojeve: 349, tabulator 11, to je oznaka "Sivih vukova", 249, tabulator... Ne, pardon, tabulator "Sivih vukova" je 12, a tabulator 11 je oznaka SAO Krajine. Takođe su bile dve nove oznake kojima treba da se dodeli novi dokazni, predmet dokaznog broja.

SUDIJA KVON: Gospođo Bauer, da li se oni nalaze pod tabulatorom 22 i 21?

TUŽILAC BAUER: Da, tako je. Mi smo im u prethodnom postupku dodelili te brojeve, ali nismo ih još predložili da se uvrste u dokazni materijal.

SUDIJA KVON: I isto tako bi trebalo da nam dostavite novi ažurirani spisak za te oznake i za kartu, za karte, kako Bosne, tako i Hrvatske. Brojevi su 343 i 326.

TUŽILAC BAUER: Ja mislim da je 349 broj predmeta gde se nalaze sve oznake, a 343 je ona za karte.

SUDIJA MEJ: Dakle u redu. Sada da regulišemo to sve. Dokazni predmet 349, tabulatori 21 i 22 će biti te oznake.

TUŽILAC BAUER: 15. septembra 1991. godine, otprilike 50 lokalnih Srba vojnika iz okolnih sela su opkolili selo Predore kuda se vratio svedok. Srbi su pretražili kuće, uhapsili sve osobe koje su bile prisutne iako su u to vreme oni bili u civilnoj odeći i nisu imali nikakvo oružje. Srbi su imali automatsko oružje i prisilili su ove ljude koje su pohapsili da idu prema reci. Koristili su ih kao žive štitove da bi se približili hrvatskim položajima. Stariji ljudi, koji su bili prethodno uhapšeni, njima je bilo dozvoljeno da ostanu u selu, a osam drugih, uključujući i svedoka, su odvedeni u srpski štab u Hrvatskoj Dubici, koji se nalazio u zgradi stare škole. Pet zatvorenika, uključujući i gospodina Josipovića su bili zatvoreni u jedan mali toalet. Tukli su ih lokalni Srbi, uključujući i Stevu Radunovića i Momčila Kovačevića, tri do četiri puta dnevno. Usled tih premlaćivanja svedok je često gubio svest. Jednog dana, pet ili šest Srba je došlo i odvelo jednog od zatvorenika, koji je bio Musliman i izveli su ga napolje. Svedok je čuo njega kako viče i moli da ga ne ubiju, posle toga je svedok čuo pucnje i tog muslimanskog zatvorenika nisu više nikad videli. Jednom prilikom su zatvorenike prisilili da trče u krugovima ispred Srba i to više od dva sata i tokom tog vremena pevaju četničke pesme dok su ih Srbi neprekidno tukli. Oni su čak i pucali na njih, ne gledajući uopšte da li su ih pogodili ili ne. Usled svega toga svedok je ponovo na kraju izgubio svest dok su ga tukli metalnom šipkom. Dok su oni tako ležali na zemlji, vojnici su ih polivali vodom, a onda gazili po njima. Kad je svedok konačno povratio svest, onda su on i drugi zatvorenik dobili naređenje da odnesu dva mrtva tela, te dve ubijene osobe su bili Antun Knežević i Željko Abaz i da ih stave u prikolicu. Oni su bili toliko slabi da nisu to mogli da urade. Onda su im naredili da se popnu u prikolicu, ali su bili toliko slabi

da nisu mogli ni to da urade nego su morali drugi da ih ubace u prikolicu u kojoj su ležali povrh mrtvih tela ljudi koji su već bili ukrcani tamo. Videli su da su neki od tih ljudi bili zaklani. Prikolica je prešla preko mosta na reci Uni i gospodin Josipović je video kako dva lokalna Srbina bacaju tela ubijenih u reku, otprilike u vreme Božića 1991. godine. Vojna policija JNA je prebacila svedoka u Prijedor, a onda u pritvorsku jedinicu u Banja Luci. Tamo ga nisu maltretirali. 1992. godine je bio razmenjen. Svedok je naveo imena nekolicine ljudi iz njegovog sela koji se vode kao nestali. Većina stanovnika tog sela nije napustila selo zato što su bili stariji i smatrali su da im ne preći nikakva opasnost. Svedok je bio prisutan kada je ekshumirana masovna grobnica 1997. godine u Krečani. Puno tela onih ljudi koji su nestali iz Cerovljana i Predore su bili nađeni u toj masovnoj grobnici, ali neki se vode kao nestali sve do danas. Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Unakrsno ispitivanje ćemo da ostavimo za sledeći dan. Gospodine Josipoviću, sada moramo da prekinemo sa radom, što znači da ćete vi da nastavite sa vašim svedočenjem sutra. Ali pre vas moramo da saslušamo jednog drugog svedoka, ali se nadamo da ćemo uspeti i vas da saslušamo sutra. Prema tome, molim vas da se vratite onda kada vam bude rečeno. Tokom ove pauze i eventualno drugih pauza, molim vas da ne razgovarate ni sa kim o vašem svedočenju, a to uključuje i službenike Tužilaštva. Sada prekidamo sa radom i nastavljamo sutra ujutro u 9.00.